

Treball de recerca

De l'esclavitud a Barack Obama

Estudi de la situació social de les minories ètniques
als Estats Units

Si ajudo a una sola persona a tenir esperança, no hauré viscut en va.

Martin Luther King

No existeix una Amèrica liberal i una Amèrica conservadora, existeixen els Estats Units d'Amèrica. No existeix una Amèrica negra i una Amèrica blanca, una Amèrica de llatins i una Amèrica d'asiàtics, existeixen els Estats Units d'Amèrica.

Barack Obama

Índex

	Pàg.
0. Introducció	4
1. Història de l'esclavitud	8
2. L'esclavitud als Estats Units.....	11
3. Guerra de Secessió	14
4. Segregació racial als Estats Units.....	16
4.1 Ku Klux Klan	20
5. Moviment per als drets civils dels afroamericans (1955-1968)	24
6. Fets i accions clau dins el moviment per als drets civils	26
6.1 Brown Vs. Board of Education	26
6.2 Rosa Parks i el boicot a la companyia d'autobusos de Montgomery, Alabama	27
6.3 Integració a Little Rock	28
6.4 "Sit-ins"	29
6.5 Freedom rides. Marxes per a la llibertat	30
6.6 Organització del registre de votants	32
6.7 Integració de les universitats de Mississipi	33
6.8 Albany Movement. Moviment a Albany	34
6.9 Campanya a Birmingham.....	35
6.10 Marxa sobre Washington	37
6.11 St. Augustine, Florida.....	39
6.12 Mississipi Freedom Summer. L'estiu de la llibertat a Mississipi .	40
6.13 Selma i la Voting Rights Act	41
6.14 Assassinat de Martin Luther King.....	43
7. Conclusions Finals.....	44
8. Bibliografia.....	47

Annex 1. Biografies de personatges claus	49
9.1 Abraham Lincoln	49
9.2 Ulysses S. Grant.....	49
9.3 Woodrow Wilson	50
9.4 Franklin D. Roosevelt.....	51
9.5 Dwight D. Eisenhower.....	51
9.6 Harry S. Truman	52
9.7 Lyndon B. Johnson.....	53
9.8 Rosa Parks	54
9.9 John F. Kennedy.....	56
9.8 Martin Luther King	57
Annex 2. Recull de documents legals americans relacionats amb els drets civils .	59
Annex 3. Veus dels drets civils	68
Annex 4. Entrevistes	74
Annex 5. Enquesta.....	93

0. Introducció

Tot alumne que inicia els estudis de batxillerat sap que durant aquesta etapa s'haurà d'enfrontar a un gran repte: l'elaboració d'un **treball de recerca**. Des del primer moment, jo vaig tenir clar que el meu treball de recerca es basaria en una investigació de tall històric. Tot i que curso el batxillerat de modalitat tecnològica, sempre m'ha apassionat la història. Penso que conèixer el nostre passat col·lectiu ens ajuda a entendre'ns millor a nosaltres mateixos i a la nostra societat.

L'elecció del tema del meu treball de recerca va coincidir temporalment amb l'elecció de **Barack Obama** com a president dels Estats Units de Amèrica. Aquest va esdevenir un fet de gran importància ja que per primera vegada en la història un afroamericà es col·locava al capdavant de la Casa Blanca. La fascinació que provoca aquest fet augmenta considerablement si tenim en compte que fa només 45 anys les persones de color eren considerades ciutadans de segona classe als Estats Units, existia una forta discriminació en molts estats i en algunes zones veien fins i tot com els era privat el seu dret a vot. No oblidem que fa 150 anys, l'esclavatge era una pràctica permesa en aquell país, i que la gran majoria d'esclaus eren persones negres.

Vaig pensar que seria molt interessant conèixer profundament el procés de transformació que havia patit la **societat americana** durant els últims 150 anys, quins fets i personatges havien marcat el curs d'aquest increïble canvi social. Centrar el meu treball de recerca en aquest tema seria la millor manera de conèixer les relacions racials americanes detalladament.

M'agradaria remarcar el paper principal que té la minoria afroamericana dins el meu treball i explicar perquè li he donat aquesta importància. Tot i que actualment la població llatina dels Estats Units (14'5% de la població total, és a dir 43,5 milions de persones) és lleugerament major que l'afroamericana (12'1%, és a dir 36,3 milions de persones), aquesta última va ser la que va liderar la **lluita pels drets civils** que va equiparar legalment els drets de les minories amb els de la majoria blanca. A més a més, la minoria afroamericana és el

col·lectiu ètnic minoritari que s'ha estès de manera més regular al llarg de tota la geografia dels Estats Units (els llatins es concentren al sud i al voltant de la ciutat de Nova York i els asiàtics a Califòrnia) i el que ha arrelat més profundament en la cultura i la societat americanes.

L'objectiu principal del meu treball és determinar la situació legal, social, política i econòmica de les minories racials dels Estats Units. La meua **hipòtesi inicial** considerava que la discriminació racial als Estats Units ha desaparegut gairebé completament, si bé perdura en algunes zones i/o àmbits determinats. La recerca feta durant l'elaboració del treball em permetria corroborar o desmentir aquesta hipòtesi.

El **procés d'investigació** que vaig seguir consta de dos vies principals. La primera es tracta d'una exhaustiva recerca, recopilació i buidatge d'informació, consultant diverses fonts, especialment la recerca a Internet i la lectura de llibres relacionats amb el racisme, la discriminació racial, la societat americana i els moviment per als drets civils. L'objectiu principal d'aquesta via de recerca era **obtenir informació** que em permetés adquirir una perspectiva històrica de les relacions racials a Nord Amèrica, i així poder analitzar de forma més acurada la situació social actual. La principal dificultat que se'm va presentar va ser la feixuga tasca de seleccionar informació, donada la gran quantitat de fonts i enllaços que vaig trobar a l'hora de fer la recerca. Un altre repte afegit, va ser el fet que la majoria d'informació d'interès o útil per a la redacció del meu treball estava escrita en llengua anglesa, cosa que em va fer avançar més lentament del previst en la tasca de recerca i selecció d'informació.

L'altra via d'investigació es basa en una sèrie de **enquestes** realitzades a persones que viuen o han viscut en els últims anys als Estats Units, a les quals se'ls formula una sèrie de preguntes que tenen l'objectiu d'extreure informació relacionada amb les minories ètniques. A més a més s'han portat a terme una sèrie d'**entrevistes**, cinc en concret, a persones que han viscut als Estats Units d'Amèrica en els últims quaranta anys. Aquestes entrevistes tenen l'objectiu de fer un petit repàs a l'evolució que ha sofert la societat americana des dels anys seixanta del segle XX (dècada en la qual tenen lloc els principals fets relacionats

amb la lluita pels drets civils) fins a l'actualitat. Vull destacar, en aquest sentit, l'afortunada coincidència de l'elaboració d'aquest treball amb la realització al CaixaFòrum de Lleida d'un **cicle de conferències** sobre la història dels Estats Units. Això em va permetre entrevistar el conferenciant, professor de la UAB, i recopilar força informació.

Durant el procés d'elaboració del treball va sorgir una **tercera via d'investigació** no prevista inicialment. Aquesta presentava característiques de les dues vies d'investigació anteriors, ja que es va intentar establir contacte primer amb el "Consulado General de los Estados Unidos de América" a Barcelona i posteriorment amb l'ambaixada dels Estats Units a Madrid amb l'objectiu de rebre informació relacionada amb les minories ètniques i amb els drets civils, i també amb la possibilitat de poder concretar una entrevista amb algun membre de l'organisme.

De la seu consular a Barcelona ens enviaren informació molt útil, mitjançant enllaços a Internet, però no aconseguíem establir un contacte directe amb cap membre de l'organització per poder realitzar alguna entrevista. Per part de l'ambaixada, no rebérem cap tipus de resposta. Així doncs, els esforços dedicats a aquesta via d'investigació es van veure recompensats a mitges.

Esgotades les vies d'investigació i amb una selecció de la informació ja feta, em vaig veure immers en la **redacció definitiva** de la memòria del treball. Abans d'iniciar-la, però, vaig decidir fer un breu esquema per a tenir clar quins continguts inclouria en la memòria i quins formarien part dels annexos. Finalment vaig optar per redactar la memòria seguint un **eix cronològic**, deixant per als annexos curiositats, detalls dels fets més importants, descripcions de lleis o biografies de personatges importants relacionades amb els fets que tracta el treball. Així doncs, la memòria consisteix en un **repàs històric a la situació social de les minories**, centrant-me com he dit abans en el col·lectiu afroamericà, des de l'esclavatge de l'home negre fins a l'actualitat, posant especial atenció en fets o etapes clau com la Guerra Civil Americana o els moviments per als drets civils dels anys 60.

Per acabar, m'agradaria **agrair el temps, la dedicació i l'ajuda** de totes aquelles persones que han col·laborat en major o menor grau en la realització d'aquest treball. En primer lloc, voldria donar les gràcies, a totes les persones que han contestat les preguntes formulades en les enquestes. La major part d'aquelles persones no haguessin rebut mai aquestes qüestions sense la col·laboració de l'Elisenda Gorgues. No m'oblido tampoc del temps que em van prestar aquelles persones que han acceptat ser entrevistades i que han aportat una informació molt valuosa per al meu treball. M'agradaria destacar la família Espinet-Claveria, que molt amablement van accedir a respondre les preguntes que els hi vaig plantejar; i també el professor Joaquim Oltra Puigdomènech, les respostes del qual van resultar ser molt profitoses, ja que contenien informació molt útil i curiositats de gran interès, que van posar de manifest el seu ampli coneixement de la societat i la història americana. També voldria expressar el meu agraïment al tutor d'aquest treball, en Jaume Cortada, pel temps i el interès que ha dedicat al treball i per tota l'ajuda que m'ha prestat durant aquest temps. Estic segur que sense ell no hauria estat possible tirar endavant el treball.

Finalment, voldria mostrar el meu agraïment i afecte a aquelles persones que m'han donat suport a mesura que portava a terme aquest projecte, els meus amics i en especial la meva família.

1. Història de l'esclavitud

L'esclavitud es defineix com aquella situació en la qual un individu està sota el domini d'un altre, perdent la capacitat de disposar lliurement de si mateix. L'esclavisme s'ha practicat al llarg dels segles en diverses civilitzacions, com a l'antiga Grècia, on fins i tot filòsofs com Aristòtil defensaven que era un fenomen natural.

Actualment l'esclavitud es considera il·legal en tots els països i la seva prohibició està recollida en l'article 4 de la Declaració Universal dels Drets Humans¹:

“ Ningú ha de ser sotmès a l'esclavitud o la servitud. L'esclavatge i el tràfic d'esclaus han de ser prohibits en totes les seves formes.”

Tot i això, en algunes zones del món com a Sudan o Birmània es segueix practicant clandestinament. La primera referència escrita a l'esclavitud la

Le marché aux esclaves (1888), de Gustave Boulanger

trobem en el “Codi Hammurabi” (1760 aC) un recull de lleis de l'antiga civilització Babilònica. Tot i que en altres societats com Assíria, Mesopotàmia i l'antic Egipte es té constància de la pràctica d'esclavitud; és en la cultura grega (i posteriorment també en la romana) on l'esclavisme pren una gran

importància social i, sobretot, econòmica. Amb l'expansió de la República Romana, societats senceres van ser esclavitzades. Grecs, germànics, jueus, àrabs, tracis, bretons, gals, celtas, africans i molts més pobles van ser convertits en esclaus; no només per a servir o treballar, també eren destinats a les lluites de gladiadors o a les galeres. Aquesta situació d'opressió va desencadenar algunes revoltes, una de les quals va estar encapçalada per l'esclau més famós de tots els temps: Espartac. Els esclaus suposaven el 25 % de la població total i només a la ciutat de Roma hi vivien 400.000. Es calcula que durant el domini

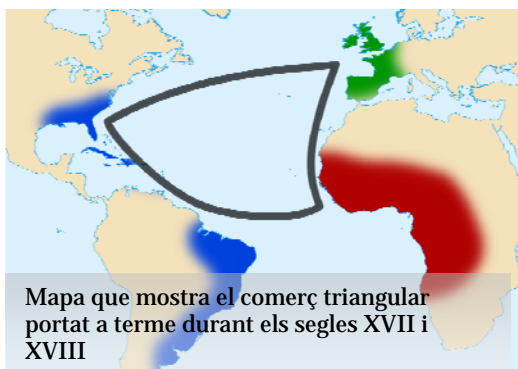
¹ El H10 de desembre de H1948, l'Assemblea General de les Nacions Unides, reunida al Palau de Chaillot de París, aprovà i proclamà la Declaració Universal dels Drets Humans. Es tracta d'un document de trenta articles en què se subratllen els drets humans considerats bàsics i que s'apliquen sense excepció a tots els éssers humans.

de l'imperi Romà 100 milions de persones van ser capturades o venudes com a esclaus. A partir de la caiguda de la civilització romana, l'esclavisme es va mantenir a l'imperi Bizantí i al món musulmà, però a Europa va ser eliminat, o si més no substituït per la figura del servent. També cal destacar els atacs dels pirates del Nord d'Àfrica a ciutats i pobles europeus, que molts cops tenien l'objectiu de reclutar esclaus per a vendre'ls posteriorment a mercats d'Algèria o Marroc.

A finals del segle XV, l'esclavitud era gairebé inexistent a Europa, tot i que no per qüestions morals, més aviat perquè la seva pràctica va ser traslladada a territoris colonials. Amb el descobriment d'Amèrica, el tràfic d'esclaus africans, que eren portats a les colònies va ser essencial per al desenvolupament econòmic de l'època. En el seu llibre sobre el tràfic d'esclaus, l'autor Charles Rappleye escriu²:

“A les Índies Orientals en particular, però també a Nord i Sud-amèrica, l'esclavitud era l'enginy que conduïa els imperis mercantils d'Europa. La institució era tan vella com el temps – trobant-hi exemples en la Bíblia, i en els gloriosos dies de Grècia i Roma – hi havia renascut, d'una forma moderna, durant dos-cents anys. Va resultar ser, sobretot al segle XVIII, tan universal i immutable com la naturalesa humana.”

El 1441 els primers esclaus africans, procedents de Mauritània arriben a Lisboa, però no es fins 1501 que els espanyols porten els primers esclaus negres a Amèrica, amb l'objectiu de treballar les plantacions de Cuba i de l'illa de

l'Espanyola. Els espanyols decideixen transportar esclaus africans a Amèrica perquè la població autòctona del nou continent havia quedat molt dèbil a causa de les malalties portades pels europeus durant la colonització. En poc temps, tots els Imperis d'Europa (França, Anglaterra,

² Rappleye, C. (2006). *Sons of Providence: The Brown Brothers, the Slave Trade, and the American Revolution*. London: Simon & Schuster Adult Publishing Group

Portugal i Holanda) seguiran l'exemple d'Espanya i iniciaran d'aquesta manera un "comerç triangular" , que tenia els seus vèrtexs en l'Europa Occidental, l'Àfrica Equatorial i la Costa Atlàntica Americana. Els esclaus negres que s'enviaven a Amèrica no eren capturats pels europeus, sinó per els cabdills africans de la zona, ja que els homes blancs no s'atreuen a endinsar-se en el continent Africà per por a les malalties infeccioses i a possibles tribus violentes. Posteriorment eren transportats a Amèrica en condicions infrahumanes; es calcula que el 25 % dels qui iniciaven el viatge moria durant el trajecte. L'increment de l'esclavatge va anar acompanyat d'una forta ideologia racista, considerant que les persones negres tenien el mateix valor que els animals i que a diferència dels blancs, no tenien ànima. Es calcula que en tres segles (XVI, XVII i XVIII) el nombre de persones que van ser transportades a Amèrica amb l'objectiu de ser esclavitzades va ser de 12 milions (645.000 van ser destinats al que avui en dia són els Estats Units), als quals hem de sumar els esclaus negres del mercat àrab, que tot i no ser tant conegut va arribar a moure un número similar o superior d'esclaus.

El sistema d'esclavatge va perdre tota la seva importància econòmica amb l'arribada de la Revolució Industrial i les idees de la Il·lustració, que van desenvolupar un nou panorama filosòfic i polític on l'esclavitud ja no era contemplada com un sistema moralment acceptable. Per aquests motius, al llarg del segle XIX l'esclavitud va ser abolida en la majoria de països desenvolupats i en les seves colònies. Actualment, l'esclavitud es considera una activitat criminal en tot el món, tot i que l'explotació infantil encara existeix en zones del Sud-est Asiàtic, Àfrica o Europa de l'Est.

2. L'esclavitud als Estats Units

L'esclavitud als Estats Units té els seus orígens en la colonització anglesa de Virgínia, l'any 1607, tot i què a la Florida espanyola ja hi havia esclaus des de la dècada de 1560. La colonització i l'esclavitud van arribar als Estats Units donades de la mà, ja que els colons europeus necessitaven mà d'obra per a explotar les riqueses d'aquell nou món.

Des de 1654 fins al 1865 l'esclavitud de per vida d'una persona era legal als Estats Units. Durant el segle XVIII, es van establir les bases racials de l'esclavatge americà. L'esclavitud estava aplicada només als africans, descendents d'africans i ocasionalment als nadius americans. Una llei de Virgínia del 1705 dictava que qualsevol persona d'una nació no cristiana podia ser esclavitzada. En part per l'èxit de la producció de tabac, cap a finals del segle XVIII, les colònies del Sud van importar més esclaus que les colònies del Nord. A conseqüència d'això, el sud tenia proporcionalment, un nombre molt més elevat d'esclaus que el Nord, una disparitat geogràfica a la qual van contribuir les diferències religioses. D'acord amb el cens americà de 1860, poc més de 12 milions de persones vivien en els 15 estats on l'esclavitud estava permesa. Un terç d'aquesta població (vora els 3 milions de persones), eren esclaus. D'un total de 8.289.834 persones lliures, 393.974 (el 4,8%) posseïen esclaus, sent deu el nombre mitjà d'esclaus per propietari. La majoria d'esclaus estaven sota l'ordre de plantadors, que n'acostumaven a tenir més de 20.

El 95% de la població negra dels Estats Units vivia als estats del Sud. Si al Sud representaven un terç de la població total, al nord només un 2% de la població era afroamericana. Per què l'esclavisme no va arrelar als estats del Nord? Els esclaus eren majoritaris en zones de producció de cotó i sucre, i els territoris del nord eren poc apropiats per al conreu d'aquest tipus de plantes. De fet, quan es van descobrir terres convenients per a la plantació a l'Oest, l'esclavatge és va expandir en aquesta direcció. El treball dels afroamericans durant la primera meitat del segle XVIII, va contribuir d'una manera decisiva a l'expansió econòmica d'un país que en aquell moment donava els seus primers passos.

Poc abans de començar la Guerra Civil Americana, la vàlua econòmica d'esclaus als Estats Units era de 3.000 milions de dòlars, més que el valor sumat de totes les fàbriques, ferrocarrils i bancs del país. L'esclavitud, però, va ser un dels motius principals de la Guerra Civil Americana, de la qual va sortir victoriosa la

Esclaus recollint cotó en una plantació del Sud.

Unió (estats del Nord). Al finalitzar la guerra, el sistema d'esclavitud laboral va ser abolit als estats del Sud. Això va provocar una crisi en l'economia del Sud, que va fer més feixuga la recuperació de la guerra. A més a més, el Sud va veure com dos nous competidors, Egipte i l'Índia, li plantaven cara en el comerç del cotó. En contraposició, la indústria del Nord, que s'havia desenvolupat enormement abans i durant la guerra, va mantenir el seu creixement, i va dominar la vida

política, econòmica i social del país.

Aquillana Okojio, l'any 1784, narra la seva experiència com a esclau³:

“ Vaig ser portat a l'estranger per un home anomenat Egbert E. Bones, un cruel traficant d'esclaus europeu. Érem 500 esclaus embotits dins de l'embarcació. Estàvem encadenats al terra i només ens era permès fer una mica d'exercici cada dia. El menjar era repugnant, i l'aire, irrespirable. Molts van morir abans d'arribar a l'Havana. Un cop allà, varem ser fregats i netejats amb aigua i coco fins que brillàvem. Després va començar la nostra subhasta. Jo vaig ser venut per anar a treballar en una plantació cubana. Les condicions a la plantació eren encara pitjor que al vaixell. En una petita habitació dormíem 50 persones. Ens despertàvem a les 5 de la matinada per a treballar, i ho fèiem fins que es ponía el Sol. El treball era cansat i dolorós. Les altes temperatures no ajudaven, i molts esclaus van morir a la plantació. Aquesta va ser la nostra rutina durant 10 anys. Aquells qui intentaven escapar d'aquest infern eren fuetejats. Deu fuetejades i eres home mort. Els capatassos fins i tot fuetejaven per gust aquells qui no havien comès cap falta. Si algun esclau es veia afectat per una malaltia mortal era assassinat

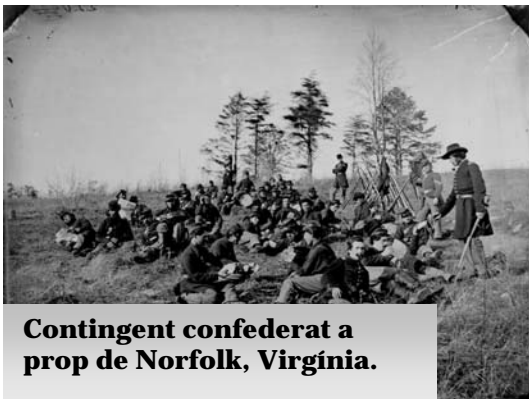
³ Okojio A. (1784). *My life as a slave*.

immediatament. Morien molts esclaus, però això no importava a l'amo de la plantació, perquè ni comprava més si feia falta. Alguns esclaus van cometre el suïcidi. Un va arribar a tallar-se la mà davant del seu capatàs . La vida era horrible, vil i cruel, i haguéssim fet qualsevol cosa per escapar de tot allò”.

3. Guerra de Secessió

La Guerra Civil Nord-americana o Guerra de Secessió va ser un conflicte bèl·lic que va tenir lloc entre 1861 i 1865. Onze estats del sud es van declarar independents, formant la Confederació, i van enfrontar-se a la resta d'estats de la Unió. L'origen del conflicte el trobem en les discrepàncies que tenien el Nord i el Sud respecte al futur de la nació. Les tensions es concentraven al voltant de l'esclavisme, ja que els estats del Sud eren partidaris d'implantar l'esclavitud als estats de nova creació de l'oest, mentre que el Nord s'hi oposava. Tots dos bàndols eren ben conscients que qui s'imposés en aquest aspecte, acabaria dominant la vida política i econòmica de la nació. La confrontació entre Nord i Sud va portar a l'escissió del partit demòcrata, fet que va permetre la victòria dels republicans en les eleccions de 1860 i la conseqüent elecció **d'Abraham Lincoln** [veure biografia a l'annex], abolicionista declarat, com a president dels Estats Units d'Amèrica, va ser el detonant de la guerra.

Les hostilitats van començar la primavera de 1861 quan un contingent de la confederació va atacar una instal·lació militar a Fort Sumter (Carolina del Sud). Lincoln va respondre a aquest atac formant un exèrcit de voluntaris de

Contingent confederat a prop de Norfolk, Virgínia.

cada estat, fet que va provocar la secessió de quatre estats més. El 1862, Lincoln firma la **Emancipation Proclamation** (Proclamació d'Emancipació) [veure l'annex], que aboleix l'esclavitud als Estats Units. Pel que fa al desenvolupament de la guerra, el general de la Confederació Robert E.

Lee, tingué un cert èxit en les seves campanyes, sobretot a l'est. Però a partir de la derrota de Gettysburg (1863), que va frenar els seu avanç en direcció nord, la superioritat del Nord en homes i materials és va fer palesa, i el 9 d'abril de 1865, la guerra va finalitzar quan el general Lee es va rendir davant del general Grant després de la batalla d' Appomattox Court House.

Durant el conflicte bè·lic van morir 620.000 soldats nord-americans, de tots dos bàndols, i un nombre indeterminat de víctimes civils. La guerra civil americana, però, va conduir a l'abolició definitiva de l'esclavitud als Estats Units, mitjançant **la 13a esmena de la constitució** [veure l'annex], ratificada pel Congrés el 1865. Posteriorment, l'home negre va aconseguir el dret a vot per primera vegada als Estats Units d'Amèrica. A més a més, el període de reconstrucció del país que va durar fins a 1877, va augmentar el poder federal i va iniciar el camí que portaria a la nació ser la primera potència mundial.

4. Segregació racial als Estats Units

El 1863 entra en vigor *The Emancipation Proclamation*, que acaba oficialment amb l'esclavitud als Estats Units. S'inicia així un nou període per a la minoria de color, i per a tota la societat americana en general. En aquesta nova etapa, que durarà aproximadament un segle, una nova barrera separà a la comunitat negra i, en menor grau a d'altres minories, de la comunitat blanca: la segregació racial.

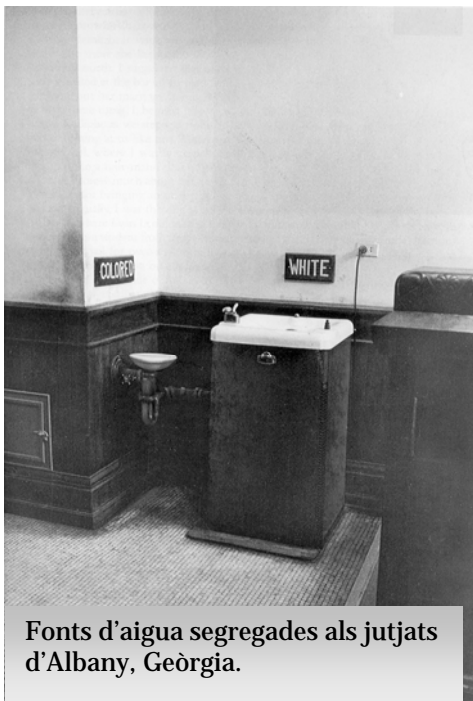
Anomenem segregació racial a la separació de diferents grups socials en les accions quotidianes, de vida social i comunitària. La segregació racial als Estats Units era present en gairebé tots els àmbits de la societat, des del món laboral fins a l'educació, la sanitat, l'accés a l'habitatge o el serveis de transport. La separació o segregació no era només física; també ho era de forma legal, ja que les lleis americanes reforçaven els actes de segregació fins que, a partir de 1954 (*Brown Vs. Board of Education*), una sèrie de decisions de la Cort Suprema dels Estats Units va aturar la tendència segregacionista. El procés que va finalitzar amb la legalitat de la segregació racial, es va allargar durant tres dècades (1950-1970), durant les quals les manifestacions portades a terme per els moviments per als drets civils van crear un fort impacte en la societat americana.

Al acabar la Guerra Civil Americana, la 15a Esmena de la Constitució dels Estats Units i l'acta dels Drets Civils de 1875 van dotar a la població afroamericana dels mateixos drets que els ciutadans blancs. A més a més, aquestes lleis asseguraven la supremacia del govern federal per sobre dels estatals, permetent al govern federal instal·lar tropes en alguns estats surenys (com Florida o Louisiana) fins el 1877. Després del **Compromís de 1877** [veure l'annex], les tropes federals són retirades dels estats del Sud i es considera acabada la Reconstrucció. S'inicia una nova etapa, coneguda com "*nadir of American race relations*", considerada la pitjor etapa en la història dels Estats Units pel que fa a relacions interracial, durant la qual els afroamericans patiran una progressiva opressió, tant al Nord com al Sud.

El 1876 s'inicia l'aprovació d'unes lleis estatals anomenades **Jim Crow** [veure l'annex], que feien referència a l'accés a serveis públics. Aquestes lleis eren de

caire segregacionista i al voltant de 1910, s'havien estès per la majoria d'estats del sud, provocant el que anomenem segregació racial de iure, o segregació racial legal. L'objectiu d'aquestes lleis era convertir els afroamericans en ciutadans de segona classe, fet que reforçava la supremacia blanca al Sud. En molts aspectes les característiques i els objectius d'aquestes lleis presentaven similituds amb el sistema de l'apartheid, present a Sud-àfrica.

Allò que anomenem segregació racial, també era un moviment polític emergit als estats del Sud. Molts dels votants blancs del Sud, eren agricultors i s'oposaven al vot de l'home negre per motius racials, però també perquè pensaven que el vot afroamericà restava valor al seu. Tots els homes

Fonts d'aigua segregades als jutjats d'Albany, Geòrgia.

afroamericans de la nació tenien dret a vot, però al Sud era realment complicat i perillós exercir-lo. Molts estats surenys van aplicar les anomenades “**poll taxes**” [veure l'annex], que obligaven al votant a pagar certa quantitat de diners. Els votants blancs quedaven exclosos de pagar aquesta taxa, ja que existia l'anomenada “**grandfather clause**” [veure l'annex], segons la qual si un membre de la família havia votat abans de la Guerra Civil (els afroamericans no podien, però els blancs si), cap membre d'aquella família havia de pagar la taxa per votar. Coincideix a més, amb una etapa

d'inseguretat agrària i d'incertesa respecte a la importància política que tindria el sector agrari del Sud. L'organització terrorista anomenada Ku Klux Klan, estretament relacionada amb els demòcrates del Sud, va fer ús de la violència per atemorir i amenaçar a la població de color, tant si votaven com si s'afiliaven o donaven suport al partit Republicà. Molts negres van ser assassinats (freqüentment per linxament) pels motius esmentats abans o simplement per assistir a l'escola. El racisme era alimentat per la teoria del Darwinisme Social, que traslladava les teories biològiques de Darwin a la societat, proposant la

supervivència del més apte (suposava que aquest era l'home blanc), que havia de posseir el poder polític i econòmic.

Les lleis estatals Jim Crow, abans mencionades, van permetre legalment la segregació racial en molts àmbits del país, però el veritable punt d'inflexió va ser la decisió presa per la Cort Suprema dels Estats Units respecte al cas **Plessy v. Ferguson** [veure l'annex], que va donar força a la segregació racial, ja que

Un home afroamericà es veu obligat a entrar per l'entrada al teatre destinada a les persones de color. Mississipi, 1939.

havia estat per primer cop ratificada per un organisme nacional. "Separate but equal", és a dir, separats però iguals, és una frase referida a aquest cas, i que de fet es pot extrapolar a tots els casos de l'època. Amb aquesta frase es sintetitza la teòrica organització social de

l'època, segons la qual els afroamericans i els blancs tenien els mateixos drets civils, però els havien d'exercir per separat. Aquesta situació no es va donar mai, ja que si els afroamericans exercien els seus drets per separat, mai van ser aquestos els mateixos que tenien els blancs. Per exemple, les escoles per a estudiants negres, en general rebien menys subvencions per estudiant que les escoles destinades a nens blancs. La segregació racial en l'educació va ser un dels principals cavalls de batalla dels moviments per als drets civils posteriors, i el primer àmbit on es va acabar amb aquesta segregació, primer a nivell estatal amb la decisió del cas **Brown v. Board of education** [veure l'annex] i posteriorment amb el cas **Bolling v. Sharpe** [veure l'annex] a nivell federal.

Les accions legals van permetre i reforçar el paper de la segregació racial en la vida americana. Les accions polítiques de l'època seguien la mateixa tendència segregacionista. El 1913, el president **Woodrow Wilson** [veure biografia a l'annex], va ordenar la segregació del Servei Civil federal. A més a més, els blancs i els negres es veurien obligats a menjar separats, assistir a diferents escoles, i a asseure's en diferents seients als trens i restaurants, entre d'altres restriccions. La segregació racial també era present en el món de l'habitatge.

Algunes constitucions estatals (la de Califòrnia, per exemple) permetien a les jurisdiccions locals decidir on havien de viure membres de determinades ètnies o races. El 1917, però, la Cort Suprema dels Estats Units declarà inconstitucional la segregació en les ordenances municipals de residència en el cas ***Buchanan v. Warely*** [veure l'annex]. Com a resposta, alguns col·lectius blancs van crear uns convenis que els unia als barris on vivien, i que prohibia la venda de les seves propietats a persones de color. Les persones que trencaven aquests acords podien ser denunciades fins que el 1948 aquests convenis es van declarar il·legals per la Cort Suprema en el cas ***Shelley v. Kraemer*** [veure l'annex]. De totes maneres, el model de segregació residencial ja s'havia establert en la majoria de ciutats nord-americanes, i en molts casos han persistit fins als nostres dies.

La migració al Nord de molts treballadors negres als inicis del segle XX, i la tensió entre aquests i els treballadors blancs durant aquesta època, va provocar que la segregació racial també es traslladés a les ciutats del Nord. L'opressió no era tant intensa com al Sud, però existien barris restringits als negres, i era molt complicat per a aquests accedir a certs llocs de treball o posicions de poder, tant en el sector públic com en el privat.

Les anomenades “anti-miscegenation laws” prohibien el matrimoni entre persones blanques i persones que no ho eren. Aquestes lleis estatals estaven sobretot dirigides a la unió entre blancs i afroamericans, però en alguns estats també es prohibia el casament entre blancs i nadius americans o asiàtics. Aquestes lleis van ser declarades constitucionals el 1883, i aquest veredicte no va ser revocat fins el 1967, amb el cas ***Loving v. Virginia*** [veure l'annex]. Per citar només un dels molts exemples, les lleis que regulaven el matrimoni a Utah entre 1899 i 1963, prohibien el matrimoni entre blancs i els anomenats “negres” (afroamericans), mulattos (mulats), quadroons (tenien una quarta part de negres), octoroon (una octava part de negres), Mongolians (asiàtics), i filipins. Tot i això, no existien lleis que restringissin el matrimoni entre persones de diferents ètnies.

En la primera Guerra Mundial, els afroamericans van servir a les forces armades dels Estats Units en unitats segregades. Sovint, les unitats negres estaven insuficientment equipades i preparades; i en ocasions eren destinades a missions suïcides. Durant la segona Guerra Mundial, es van veure els primers pilots negres i a més a més, des de 1942 a “the Officer Candidate School” (Escola d’oficials) vivien i s’entrenaven junts, fet sense precedents en l’armada nord-americana. Sembla produir-se, doncs, un petit avanç pel que fa a la qüestió racial. No hem d’oblidar però, que durant la segona Guerra Mundial es va produir un breu però horrible episodi de segregació racial als Estats Units. En plena època de guerra, 110.000 ciutadans americans d’ascendència japonesa van ser tancats en camps de concentració, com també van ser empresonats centenars de descendents d’italians i d’alemanys. Tot i això, el govern federal classificà a tots els japonesos o descendents de japonesos residents als Estats Units com a enemics de la nació, mentre que la majoria de descendents d’alemanys i italians van ser deixats en pau i fins i tot se’ls i va permetre l’accés a les forces armades del país. També en aquest fet trobem l’actuació del govern americà tintada per els colors de la segregació racial.

Al acabar la segona Guerra Mundial, creix la pressió entre els afroamericans per acabar amb la segregació racial del govern nord-americà. El 26 de juliol de 1948, el president dels Estats Units **Harry S. Truman** [veure biografia a l’annex], firmà **l’Executive Order 9981** [veure a l’annex], que acabava amb la segregació racial a les forces armades dels Estats Units. Aquest, va ser un petit primer pas cap a la integració social als Estats Units.

4.1 Ku Klux Klan

Tot i que en els seus inicis l’organització no era explícitament violenta, i només actuava en l’àmbit local de Pulaski (Tennessee); l’organització anomenada Ku Klux Klan ben aviat va començar a expandir-se i a dirigir els seus atacs no només contra els negres sinó també contra blancs progressistes o oposats a les idees de l’organització, que ja tenia un caire terrorista. En pocs anys van arribar a cometre multitud d’accions violentes i diversos assassinats.

La principal característica de l'organització, la clandestinitat amb la que actuava, era una arma de doble fulla. Per una part, el seu estrofolari uniforme i l'ocultació de la identitat dels seus membres els feia estar rodejats d'una àuria de misteri, que els va fer guanyar certa popularitat entre la gent del Sud. La seva clandestinitat, però, va privar al grup d'una bona organització nacional, o almenys estatal. De fet, la historiadora Elaine Frantz Parsons diu:

“Al desemascarar al Klan, es va revelar una caòtica multitud de grups antinegres, grangers pobres i ressentits, bandes guerrilleres, polítics demòcrates desplaçats, destil·ladors il·legals de whisky, joves avorrits, sàdics, violadors, treballadors blancs amb por de la competència negra, patrons tractant d'aplicar una política laboral rígida, lladres comuns, i inclusivament alguns esclaus lliberts i alguns republicans blancs que tenien intencions criminals particulars. Finalment, tot el que tenien en comú, a més de ser majoritàriament blancs, del Sud i demòcrates; era que tots s'anomenaven a sí mateixos *membres del Klan*.”

La creu ardent era un dels símbols del Ku Klux Klan

Amb el temps, a més a més, els demòcrates del Sud van començar a veure el Klan com una càrrega i una excusa que el govern federal utilitzava per mantenir el seu poder al Sud. El Ku Klux Klan doncs, començava a generar fortes oposicions a tot el país. El febrer de 1871, el congressista per

Massachusetts Benjamin Franklin va redactar l'**acta de Drets Civils de 1871** [veure l'annex], o Acta Ku Klux Klan, i el mateix any la firma el president **Ulysses S. Grant** [veure biografia a l'annex]. Aquesta llei reforçava el poder federal, ja que els acusats d'actes criminals relacionats amb el Klan haurien de ser jutjats en una cort federal en lloc de corts estatals o locals. A més a més, les tropes federals eren les que mantindrien l'ordre pública en lloc de les tropes estatals. Aquest aspecte, tindria molta importància en els fets que van ocórrer durant els anys 60 del segle XX.

Totes aquestes mesures van aconseguir acabar amb l'existència del Ku Klux Klan, però només temporalment, ja que el 1915 l'organització va ser novament fundada. La figura del segregacionista Woodrow Wilson com a president dels Estats Units, i la creixent influència dels incipients mitjans de comunicació van tenir-hi molt a veure. Tant la pel·lícula *The Birth of a Nation*, com el seguiment per part dels mitjans de comunicació del judici a Leo Frank, un jueu acusat d'assassinar una noia de tretze anys, van ser factors decisius en la creació del nou Klan. El film, estrenat l'any 1915 i que va gaudir de gran popularitat, recreava de forma mitificada les accions comeses per el primer Ku Klux Klan. El judici de Leo Frank, finalitzà de forma dramàtica quan aquest va ser linxat per els autoanomenats "Cavallers de Mary Phagan". D'aquest grup en van sortir els primers membres del nou Klan, fundat per W. J. Simmons.

Tot i que els mitjans de comunicació havien contribuït indirectament a la creació del Ku Klux Klan, els diaris de l'època mai van donar suport a l'organització, descrivint els seus membres com a grangers ignorants. Segons un estudi fet a Indiana, aquest estereotip és equivocat. Segons aquest estudi, no hi havia una marcada desproporció entre la comunitat urbana i rural i tampoc entre les classes socials. Així doncs, hi havia una representació de tots els estrats de la societat dins l'organització. És cert que tots, si més no la majoria de membres, eren blancs protestants, però no pertanyien a una afiliació cristiana concreta. Durant els anys 20 i 30, quan el Ku Klux Klan va aconseguir el seu màxim nivell d'influència, el 15 % de la població en formava part, i l'organització tenia seus per tot Estats Units i fins i tot a Canadà.

La principal diferència entre el primer Klan i el segon, la trobem en l'abast d'actuació que tenien, ja que el primer és limitava a actuar als estats del Sud, mentre que l'influència del segon s'estenia al llarg de tota la nació. També va créixer el nombre de grups socials que es van veure amenaçats per les accions terroristes del Klan, ja que si el primer es centrava principalment en intimidar les persones de color; el segon també va atemptar contra immigrants, jueus i catòlics. La secció més violenta del Ku Klux Klan, coneguda amb el nom de *Legió Negra* (els seus membres duïen uniforme negre en comptes de la característica túnica blanca) va dur a terme una gran activitat al mitjà oest dels

Estats Units, assassinant principalment a comunistes i socialistes. El Klan va aconseguir tal nivell de poder polític que va arribar a controlar durant un temps els governs dels estats de Tennessee, Indiana, Oklahoma i Oregon.

El segon Klan, però, també va perdre paulatinament la seva força inicial. Aquesta decadència va ser provocada principalment per els escàndols protagonitzats per membres de l'organització, el més sonat dels quals va ser la condemna de David Stephenson per violació i assassinat. Els principals líders del Klan no van intentar netejar la imatge de l'organització, ja que la majoria de dirigents pertanyien al Klan perquè consideraven que era una bona plataforma per ascendir políticament, però no eren afins als ideals de l'organització. La imatge del Ku Klux Klan va quedar definitivament malmesa quan es van descobrir lligams entre l'organització i grups d'ideologia nazi. A tots aquests fets s'ha de sumar una mala situació econòmica de l'organització. Per tots aquests motius l'any 1944, el segon Ku Klux Klan desapareix.

5. Moviment per als drets civils dels afroamericans (1955-1968)

Gairebé un segle després del final de la guerra Civil Americana, i per tant de l'abolició de l'esclavitud als Estats Units, la situació havia canviat, però no podem dir que havia millorat substancialment. S'inicien llavors, una sèrie de protestes i manifestacions que tenen l'objectiu d'equiparar la situació social i civil de les minories (especialment els afroamericans), amb la dels blancs. Ens trobem davant d'un dels episodis més apassionants de la història americana.

Com ja hem vist anteriorment, durant el període de segregació racial, els afroamericans s'havien vist privats dels seus drets civils i llibertats, especialment al Sud. Entre 1910 i 1970, aproximadament set milions de negres van abandonar el Sud cap a altres zones de la nació en busca de millors condicions de vida, creant un fenomen anomenat "the Great Migration". Les condicions de vida dels afroamericans fora del Sud eren, en certa manera, millors; però les minories tampoc gaudien d'oportunitats econòmiques ni de representants polítics. La segregació racial en els serveis governamentals i l'educació estava imposada per llei i els actes de violència contra els negres es van multiplicar al llarg d'aquesta etapa. Aquests actes, molts cops estaven organitzats, eventualment eren massius i contaven en alguns casos amb la participació de la policia. Episodis de violència van tenir també com a objectiu els asiàtics, a Califòrnia i els llatinoamericans, al Sud-oest del país. Les minories intentaven combatre aquest règim discriminatori i buscaven millors oportunitats mitjançant litigis, reclamant un redreçament polític, creant sindicats i altres organitzacions cooperatives, la més important de les quals va ser la NAACP, (Associació Nacional per l'Avanç de les Persones de Color), fundada el 1909. Des dels seus inicis va lluitar per acabar amb la discriminació racial, i un dels seus principals èxits va ser la victòria legal aconseguida en la decisió del Tribunal Suprem respecte al cas *Brown v. Board of Education* (1954), que acabava legalment amb la doctrina "separate but equal" establerta a nivell nacional a partir del cas *Plessy v. Ferguson*. Reforçats per aquesta gran victòria legal sense precedents, però alhora frustrats per la falta d'immediatesa pràctica d'aquesta; molts ciutadans negres van començar a pensar que l'acció legal

potser no era la millor eina ni el camí més ràpid per aconseguir la finalització de la segregació. És llavors quan gran part del col·lectiu afroamericà adopta l'estratègia combinada de l'acció directa i una resistència no violenta anomenada desobediència civil. Podem considerar aquest canvi de mentalitat en el col·lectiu negre com el tret de sortida al Moviment per als Drets Civils que tingué lloc entre 1955 i 1968. A partir d'aquell any, les esglésies, que eren el centre de cada comunitat negra, i altres organitzacions locals comencen a mobilitzar voluntaris que participin en actes de desobediència civil, manifestacions o boicots. Aviat es fa palès que aquesta via d'acció es molt més directa i potencialment més ràpida que la tradicional pressió legal escomesa mitjançant litigis.

Molts d'aquells que van ser més actius en el Moviment dels Drets Civils, com les organitzacions NAACP, SNCC, CORE i SCLC, prefereixen el terme "Moviment per la Llibertat al Sud" perquè la lluita no era tan sols per aconseguir els drets civils sota llei; també era per aconseguir llibertat, respecte, dignitat, i igualtat econòmica i social.

Durant el període del 1955 al 1968, els actes de protesta no violenta i desobediència civil van produir situacions crítiques entre els activistes i les autoritats governamentals. Els governs federals, estatals i locals, comerços, institucions educatives, i comunitats sovint es trobaven sobtadament davant situacions en que es destacaven les demandes de la comunitat negra. La desobediència civil i les protestes incloïen boicots com el boicot a la companyia d'autobusos de Montgomery, Alabama (1955–1956); marxes, com les marxes de Selma, també a Montgomery, Alabama (1965); i una àmplia varietat d'actes de no-violència.

6. Fets i accions clau dins el Moviment per als Drets Civils

El Moviment per als Drets Civils va ser un procés relativament llarg i certament complex. Hem de tenir en compte que hi van participar persones de tot el país, tant del col·lectiu afroamericà com, en menor part, del blanc i d'altres minories. Nombrosos actes de protesta es van portar a terme al llarg de tota la geografia

nord-americana. Existien diferents fronts de lluita amb els seus respectius líders, que en ocasions presentaven idees contraposades i no aconseguien posar-les en acord. No hem d'oblidar que, tot i que majoritàriament va ser un moviment caracteritzat per el seu pacifisme, també hi va haver episodis marcats per la violència. El camí que portava als afroamericans a la integració i la llibertat va ser difícil i, en ocasions perillós. Donada la increïble llargària i la inabastable amplitud d'aquest camí, em veig obligat a escollir un nombre determinat de fets i personatges que

van determinar el rumb que va prendre el moviment, amb l'objectiu d'explicar de la forma més clara i concisa que em sigui possible la lluita per als drets civils dels afroamericans als Estats Units.

1954. Brown Vs. Board of Education.

El 17 de març de 1954, la Cort Suprema dels Estats Units va transmetre la seva decisió respecte al cas anomenat *Brown v. Board of Education of Topeka, Kansas*; en el qual els demandants argumentaven que l'educació que rebien els nens negres a les escoles públiques segregades dels seus companys blancs era inconstitucional. La Cort Suprema va concloure que "la segregació de nens blancs i de color a les escoles públiques té un efecte determinant en els nens de color. El impacte encara és major quan aquest acte està sancionat per la llei; ja que la política de separació de races és sovint interpretada com un denotant de la inferioritat del col·lectiu negre." La Cort Suprema establí que tant *Plessy v.*

Ferguson (1896), que havia suposat la creació de l'estàndard general “*separate but equal*”; com **Cumming v. Richmond County Board of Education** (1899) [veure l'annex], que havia aplicat aquest estàndard a les escoles, eren inconstitucionals. El 1955, la Cort Suprema ordena que la segregació racial en les escoles sigui retirada gradualment. La sentència d'aquest cas pot ser considerada com el tret que va donar inici al moviment per als drets civils que va tenir lloc durant els anys posteriors.

1955-1956. Rosa Parks i el Boicot a la companyia d'autobusos de Montgomery, Alabama.

L'1 de desembre de 1955, **Rosa Parks** [veure biografia a l'annex], coneguda col·loquialment com la “mare del moviment per als drets civils”, refusà aixecar-se del seu seient en un autobús públic per a fer lloc a un passatger blanc. Ella era la secretària de la delegació local a Montgomery de la NAACP i havia assistit pocs dies abans a un míting celebrat al *Highlander Center* de New Market, Tennessee, on s'havia discutit l'estratègia de la desobediència civil basada en la no-violència. Possiblement aquest fet influencià de manera determinant la seva conducta.

Parks fou arrestada i condemnada per violar una ordenança local. Quan la comunitat negra s'assabentà de l'arrest de Rosa Parks, 50 líders afroamericans van organitzar el boicot a la companyia d'autobusos de Montgomery, demanant

Rosa Parks asseguda en un autobús ja integrat, el 1956.

un servei de transport públic que oferís un tracte més humà. Al veure que no es portava cap acció de millora per part de la companyia, la NAACP, liderada per E. D. Nixon, anà més enllà i demanà la total integració dels autobusos públics.

Amb el suport de la majoria dels 50.000 habitants de Montgomery que eren afroamericans, el boicot durà 381 dies fins que l'ordenança local que establia la segregació racial als autobusos va ser anul·lada. El 90% dels afroamericans de Montgomery van participar en el boicot, cosa que va fer reduir en un 80% el nombre de passatgers de la

companyia de transport públic. El 1956 una cort federal va ordenar la integració dels autobusos de Montgomery, ratificant així el triomf del boicot.

Un jove clergue baptista anomenat **Martin Luther King** [veure biografia a l'annex], era president de la *Montgomery Improvement Association* (Associació per la millora de Montgomery), l'organització que dirigí el boicot. La protesta convertí a King en un personatge conegut a nivell nacional. Els seus eloqüents discursos dirigits a la comunitat cristiana i el seu idealisme americà crearen una imatge positiva del jove pastor, tant dins com fora del Sud.

1957. Integració de Little Rock.

Little Rock era una localitat situada en un estat sureny relativament progressiu, Arkansas. Una important crisi sorgí, però, quan el governador d'aquest estat, Orval Faubus, convocà la guàrdia Nacional el 4 de setembre de 1957 amb l'objectiu de privar l'entrada a nou estudiants afroamericans al institut integrat *Little Rock Central High School*. Els nou estudiants havien estat escollits per estudiar en aquest centre gràcies als seus excel·lents resultats acadèmics. El primer dia d'escola, només una estudiant dels nou elegits va assistir a classe, i això fou degut a que no va rebre la trucada que l'avisava del perill que comportava anar a classe.

Faubus no es posicionava com a segregacionista. El partit demòcrata d'Arkansas, que per aquell temps posseïa el poder polític estatal, pressionà notablement a Faubus després que aquest assegurés que estudiaria la possibilitat de conformar la sentència del cas Plessy (contrària a la segregació) a les lleis estatals. Al sentir-se fortament amenaçat per el seu propi partit després d'aquestes declaracions, Faubus es declarà contrari a la integració i a l'ordre Federal que la requeria.

La negativa del governador Faubus a complir una ordre federal va posar en alerta al president dels Estats Units, **Dwight D. Eisenhower** [veure biografia a l'annex], que es va veure obligat a reforçar les ordres federals. A més a més, Eisenhower dictà que la guàrdia Nacional restaria sota poder federal i ordenà el retorn d'aquesta a les seves casernes militars. Finalment, el president envià un

contingent de l'armada americana a Little Rock amb la missió de protegir els estudiants.

A partir d'aquell moment, els estudiants afroamericans van poder assistir a classe. Tot i això van haver de suportar les burles, l'assetjament i el menyspreu dels estudiants blancs, que aprofitaven qualsevol oportunitat per fer burla i fins i tot atacar els seus companys afroamericans.

Només un dels "Nou de Little Rock", Ernest Green, va aconseguir graduar-se. Després que el curs escolar 1957-58 hagués acabat, el sistema educatiu de Little Rock decidí tancar les escoles públiques abans que seguir endavant amb la integració en les escoles. Altres sistemes educatius del Sud van seguir el mateix exemple.

1960. "Sit-ins"

El terme Sit-in no gaudeix d'una traducció exacta al català. És un popularitzat en part durant el moviment per els drets civils als Estats Units, en el qual els seus participants s'asseuen a terra com a forma de protesta.

El moviment per als drets civils va rebre un nou impuls gràcies al *sit-in* protagonitzat per uns estudiants en una botiga de la cadena Woolworth situada a Greensboro, Carolina del Nord. L'1 de febre de 1960, quatre estudiants del North Carolina Agricultural & Technical College, una universitat on només assistien estudiants afroamericans, van asseure's en una zona segregada com a protesta a la política discriminatòria que portava a terme la companyia Woolworth. Els protestants s'havien vestit correctament, s'assegueren en silenci i deixant lloc entre ells per a possibilitar que les persones blanques que ho volguessin els acompanyessin en la seva protesta. Aquest *sit-in* va inspirar-ne d'altres a Richmond, Virgínia; a Nashville, Tennessee i a Atlanta, Geòrgia.

La tècnica de protesta basada en el *sit-in* no era nova. Ja el 1942, *the Congress of Racial Equality* (Congrés per a la igualtat racial) proposà *sit-ins* a Chicago, a St. Louis el 1949 i a Baltimore el 1952. El *sit-in* dut a terme el 1960, però, té una importància especial perquè va ser el primer en adquirir notorietat a nivell nacional. L'èxit del *sit-in* de Greensboro va inspirar-ne d'altres, i a finals de l'any

1960 aquest tipus d'acte de protesta s'havia estès per tot el Sud, i fins i tot als estats de Nevada, Illinois i Ohio. Probablement, el més ben organitzat, amb una major disciplina per part dels protestants i amb un major efecte a curt termini va tenir lloc a Nashville, Tennessee.

L'abril de 1960, els activistes que havien liderat els principals *sit-ins* convocaren una conferència a la *Shaw University* de Raleigh, Carolina del Nord, que portà a la formació del Student Nonviolent Coordinating Committee (SNCC). El SNCC va portar les tècniques de confrontació no violenta més lluny encara, a les marxes per a la llibertat.

1961. Freedom rides. Marxes per a la llibertat.

Les marxes per a la llibertat eren viatges organitzats i portats a terme per activistes del moviment per als drets civils. Aquests, s'embarcaven en autobusos interestatals que viatjaven a través dels estats segregats del sud dels Estats Units. L'objectiu d'aquests viatges era comprovar l'eficàcia de la decisió de la Cort Suprema en el cas ***Boynton v. Virginia*** [veure l'annex], (1960) que acabava amb la segregació racial per als passatgers que recorrien un trajecte interestatal. Organitzada per el CORE (Congrés per a la igualtat racial), la primera marxa per a la llibertat s'inicià a Washington D.C. el 4 de maig de 1961 i la seva arribada a Nova Orleans estava programada per al dia 17 d'aquell mateix mes.

Durant la primera i les subseqüents marxes, els activistes van viatjar a través del anomenat Deep South (Sud Profund), amb l'objectiu d'integrar els autobusos i

El 14 de maig de 1961, un autobús que transportava viatgers de la mort fou brutalment atacat i cremat a Alabama.

també les terminals i estacions, incloent-hi els banys públics i les fonts d'aigua. Aviat es va evidenciar el perill que comportava participar en aquestes missions. A Anniston, Alabama, un bus va ser atacat amb una bomba incendiària, fugint als passatgers que es trobaven dins el vehicle a fugir per a salvar les seves

vides. A Birmingham, Alabama, un agent del FBI, informà que el comissari de

seguretat pública de la localitat, Eugene “Bull” Connor, donà 15 minuts als membres del Ku Klux Klan per atacar els “viatgers de la llibertat” (nom amb que es coneixia els activistes que participaven en les marxes per a la llibertat) que havien d’arribar a la ciutat, abans que la policia els pogués protegir. Els desafortunats activistes van ser atacats i alguns ferits de gravetat.

La violència urbana amb la que s’havia rebut als viatgers de la llibertat a Anniston i a Birmingham va aturar temporalment les marxes, però els activistes que pertanyien a la delegació local del SNNC a Nashville esdevingueren els nous viatgers de la llibertat, i es disposaren a seguir el viatge des de Birmingham. A l’estació d’autobusos de la localitat de Montgomery, Alabama, va tenir lloc un nou episodi de violència urbana, on a més a més dels viatgers de la llibertat també es va atacar un periodista.

Els viatgers de la llibertat, però van seguir el seu trajecte fins a arribar a Jackson, la capital de l’estat de Mississipi, on van ser arrestat per “ser una amenaça per a la pau” i per “fer ús d’instal·lacions destinades exclusivament a usuaris blancs”. Tot i això es van organitzar noves marxes per a la llibertat, portades a terme per diferents organitzacions. A mesura que els viatgers arribaven a Jackson, eren arrestats. A finals de l’estiu d’aquell mateix any (1961), més de 300 activistes havien estat empresonats a l’estat de Mississipi.

Els viatgers de la llibertat que foren empresonats van ser tractats amb duresa, tancats en diminutes i brutes cel·les i esporàdicament colpejats. Alguns presoners van ser obligats a fer treballs forçats a altes temperatures, i les cel·les on dormien eren tan petites que en els dies calorosos era gairebé impossible respirar.

El suport públic que reberen els viatgers de la llibertat va permetre a l’administració Kennedy ordenar al ICC (Comissió de Comerç Interestatal), emetre un nou ordre d’integració. Quan la nova ordre del ICC va entrar en vigor, l’1 de Novembre de 1961, es va permetre a tots els passatgers (afroamericans inclosos) a asseure’s qualsevol seient lliure de l’autobús; els cartells de “blancs” i “gent de color” van desaparèixer de terminals i estacions; cap usuari podia ser

discriminat per el seu color de pell, qualsevol instal·lació podia ser usada per tots els passatgers.

Alguns dels activistes més destacats que van participar en les marxes de la llibertat van ser James Lawson, Diane Nash, Bob Moses o James Bevel.

Organització del registre de votants.

Quan les marxes per a la llibertat van finalitzar, els líders locals negres de Mississippi com Amzie Moore, Aaron Henry o Medgar Evers entre d'altres, van demanar consell al SNCC, ja que tenien el propòsit de registrar els votants negres i de construir organitzacions comunitàries locals que poguessin assolir cert poder polític dins l'estat. Privar als afroamericans del dret a vot, però, s'havia convertit en un aspecte de la cultura de supremacia blanca de l'estat. Durant la tardor de 1961, un organitzador del SCLC, Robert Moses, inicià el primer projecte de registre de votants a la localitat de McCombs a l'extrem del sud-oest de l'estat. Aquesta tasca va ser contestada amb una violenta repressió per part del poder polític i legal de l'estat. A més a més algunes organitzacions terroristes que predicaven la supremacia blanca, com el Ku Klux Klan van causar aldarulls i episodis violents. Van ser arrestades centenars de persones i l'activista per el vot negre Herbert Lee, va ser assassinat.

L'oposició de la població blanca al registre de votants negres va ser tant intensa a Mississippi, que es va determinar que totes les organitzacions per als drets civils de l'estat s'havien d'unir en un esforç comú si volien tenir alguna possibilitat d'èxit. El febrer de 1962, representants de les principals organitzacions per als drets civils (SNCC, CORE, NAACP), van formar el *Council of Federated Organizations* (COFO). Al següent míting, celebrat a l'agost, el SCLC es convertirà també en part del COFO.

Durant la primavera de 1962, amb fons del *Voter Education Project*, començà l'organització del registre de votants a l'àrea del delta del Mississippi, al voltant de la localitat de Greenwood, entre altres poblacions. Com va passar a McCombs, la seva tasca va topar amb una ferotge oposició –detencions, violència, trets, incendis i assassinats. A més a més, els empresaris despatxaven

els treballadors negres que intentaven inscriure's en el registre de vot i els terratinents els desallotjaven de les seves cases. Al llarg dels anys següents, però, la campanya que tenia com a objectiu registrar els votants negres s'expandí per tot l'estat.

Similars campanyes de registració de votants negres –amb acollides i resultats semblants- van ser iniciades per el SNCC, el CORE, i el SCLC a Louisiana, Alabama, al sud-oest de Geòrgia i a Carolina del Sud. El 1963, les campanyes de registració de votants al Sud eren tant importants per als moviments per a la llibertat com els esforços que es dedicaven a la integració. Després de l'entrada en vigor de l'acta dels drets civils de 1964, que protegia i facilitava la registració de votants tot i les barreres estatals, aquesta es va convertir en la principal prioritat del moviment per al moviment.

1956-1965. Integració de les universitats de Mississipi.

A principis de 1956, Clyde Kennard, un veterà de la guerra de Corea, intentà matricular-se al *Mississippi Southern College* (actualment la *University of Southern Mississippi*) ubicat a Hattiesburg. El rector de la universitat era el Dr. William David McCain, un membre adjunt de la *Mississippi State Sovereignty Commission*, una agència governamental d'ideologia notablement feixista creada amb l'objectiu d'espionar i boicotejar el moviment per als drets civils. McCain va fer ús de la seva influència per aconseguir que Kennard fos arrestat amb càrrecs criminals i sentenciat a set anys de presó.

Després de tres anys de treballs forçats, Kennard va ser posat en llibertat condicional per el governador de Mississipi, Ross Barnett, quan es va saber que Kennard havia rebut un tractament vergonyós per a curar el seu càncer de colon. No va ser fins 2006 que Kennard va ser oficialment declarat innocent de tots els càrrecs dels que havia set acusat.

Clyde Kennard mai va aconseguir estudiar al *Mississippi Southern College*, però la seva persistència i el

James Meredith es dirigeix a classe acompanyat per dos agents de les forces de seguretat dels Estats Units.

seu exemple van fer possible que el 1965, Raylawni Branch i Gwendolyn Elaine Armstrong es convertissin en les primeres estudiants afroamericans a les quals es permetia estudiar en aquest centre.

Per una altra banda, el setembre de 1962 James Meredith va guanyar un cas que el permetia ser admès a la *University of Mississippi*. Va intentar entrar al campus universitari els dies 20, 25 i 26 d'aquell mateix mes, però es va trobar amb el bloqueig per el governador Barnett, que va arribar a proclamar que “cap centre d'ensenyament estarà integrat a Mississippi mentre jo sigui el governador d'aquest estat”.

El *Fifth U.S. Circuit Court of Appeals* va imposar al governador Barnett i al tinent de governador Paul B. Johnson una multa de més de 10000\$ (6844 €) per cada dia que prohibissin l'entrada al campus a Meredith. Aquest, finalment va accedir al recinte escortat per una força d'agents de l'exèrcit americà el 30 de setembre de 1962. Aquell vespre, estudiants blancs es van amotinar. Tiraren pedres als agents que protegien a Meredith, i posteriorment van començar a disparar-los. Dos persones, entre elles un corresponsal francès, van morir; 28 agents van ser ferits de bala i 160 més van ser ferits de forma més o menys lleu. Aquella mateixa nit, el president dels Estats Units, John F. Kennedy, envià al campus tropes de l'armada nacional amb l'objectiu de sufocar la revolta. Meredith va poder iniciar les seves classes el dia següent.

1961-1962. Albany movement. Moviment a Albany

El SCLC, organisme que havia estat criticat per un sector dels activistes estudiantils per no haver participat més activament en les marxes per a la llibertat, va comprometre encara més part del seu prestigi i els seus recursos al iniciar el novembre de 1961 una campanya d'integració a Albany, Geòrgia. King, que havia estat criticat per alguns membres del SNCC a causa de la distància que el separava dels perills que havien d'afrontar la majoria d'organitzadors locals, intervingué personalment en la campanya prestant la seva ajuda tant als organitzadors del SNCC com als líders locals.

La campanya, però, va ser un fracàs degut a les astutes tàctiques ideades per Laurie Pritchett, el cap de la policia local, i les divisions que existien dins la comunitat negra d'aquella població. A més a més, els objectius no havien estat suficientment especificats. Pritchett va contenir els manifestants sense protagonitzar accions violentes que poguessin alterar l'opinió pública del país. També va preveure que la figura de King seria relativament perillosa i va intentar evitar, en la mesura que li va ser possible, que el pastor organitzés reunions amb la comunitat negra local. King abandonà la localitat el 1962 sense haver aconseguit cap victòria important. Tot i això, el moviment local continuà la lluita i assolí importants fites durant els anys posteriors.

1963-1964. Campanya a Birmingham

La campanya a Birmingham, iniciada el 1963 i dirigida principalment per el SCLC va seguir el camí obert per el moviment a Albany que havia finalitzat l'any anterior. El director executiu, Wyatt Tee Walker, va planejar detalladament l'estratègia i les tàctiques que es durien a terme al llarg de la campanya. Es va centrar en un objectiu – era preferible la integració dels comerços del centre de la ciutat de Birmingham, que no intentar una integració total de la localitat i fracassar en el intent, com va passar a Albany-.

Joves activistes partidaris de la no-violència, detinguts.

La campanya usà gran varietat de mètodes basats en la no-violència, com la confrontació pacífica, les protestes mitjançant agenollaments o assegudes col·lectives dins les esglésies, o una marxa que marcà el inici d'un nou intent de registre de votants afroamericans. La ciutat, però, va obtenir un permís mitjançant el qual podien restringir tot tipus de protestes. Convençuts que aquesta ordre era inconstitucional, la campanya la desafià i els seus participants es prepararen per possibles detencions massives. King va decidir que ell seria un més d'aquells activistes arrestats el 12 d'abril de 1963.

Durant el període que va passar reclòs dins la presó, King va escriure es seu famós discurs "*Letter from Birmingham Jail*" (Carta des de la presó de Birmingham). Els activistes van fer una crida a l'administració Kennedy demanant que aquesta intervingués per aconseguir la llibertat de King. El govern nacional intercedí en la qüestió i King fou alliberat al cap d'una setmana d'haver entrat a la presó.

Tot i això, la campanya no avançava perquè el moviment s'estava quedant sense participants disposats a ser arrestats. James Bevel, alt càrrec del SCLC, sorgí amb una audaç i controvertida alternativa: permetre als estudiants de secundària participar en les manifestacions. Com a conseqüència, el 2 de maig,

Sota les ordres de *Bull Connor*, mànegues antiincendis van ser usades contra els manifestants.

més d'un miler d'estudiants es van saltar classe per unir-se a la manifestació que es duia a terme aquell dia, i que seria coneguda posteriorment amb el nom de *Children's Crusade* (Cruada dels nens). Més de sis-cents joves manifestants acabaren aquell dia a la presó. Aquest fet va ser notícia,

tot i que els agents de policia no havien actuat amb una violència desmesurada. Al dia següent, però, un miler d'estudiants més es reuniren a l'església. Quan iniciaren la manifestació, "*Bull*" Connor, el comissari de seguretat pública de Birmingham, deslligà els gossos de la policia amb l'objectiu que aquests a que l'aigua que contenien aquestes impactés contra els nois i noies que aquell dia es manifestaven. Les càmeres de televisió van retransmetre a tota la nació les dramàtiques escenes dels manifestants, molts nens o joves, atacats per gossos o ruixats ferotgement per les mànegues antiincendis.

La indignació pública es va generalitzar, i això va portar a l'administració Kennedy a intervenir més decididament en les negociacions que s'havien establert entre la comunitat empresarial blanca de la localitat i el SCLC. El 10 de maig, les parts que intervingueren en la negociació, van manifestar el seu acord respecte a la decisió d'integrar algunes instal·lacions del centre de la ciutat, la

creació d'un comitè per a l'eliminació de les pràctiques discriminatòries a l'hora de contractar personal laboral, l'alliberació dels manifestants encara empresonats i l'establiment d'una comunicació regular entre els líders del col·lectiu blanc i el negre.

Membres de totes dues parts van discrepar de l'acord. Durant els mesos posteriors a la campanya, es van cometre diversos atemptats terroristes contra el col·lectiu afroamericà, el més greu dels quals va ser el bombardeig portat a terme per membres del Ku Klux Klan a una església baptista de Birmingham en el qual van perdre la vida quatre noies.

1963. Marxa sobre Washington

Ja el 1941, A. Philip Randolph havia planejat una marxa sobre Washington demanant l'eliminació de la discriminació laboral a les indústries militars; però aquesta marxa va ser cancel·lada quan l'administració Roosevelt va expedir l'anomenada ***Executive Order 8802*** [veure l'annex], que prohibia la discriminació racial a les empreses militars i va crear una agència que supervisés el compliment de la nova llei.

El mateix Randolph i Bayard Rustin van ser els principals planificadors de la segona marxa proposada el 1962. L'administració Kennedy va pressionar notablement a Randolph i a King per a que cancel·lessin la marxa però aquesta finalment es va dur a terme el 28 d'agost de 1963.

A diferència de la marxa planejada l'any 1941, en la qual Randolph només havia inclòs a les organitzacions majoritàriament negres, la marxa de 1963 va ser un increïble esforç de col·laboració entre les principals organitzacions que lluitaven per els drets civils, el sector més progressiu del moviment laboral i altres organitzacions liberals. La marxa tenia sis objectius oficials:

Espectacular perspectiva de la marxa al *National Mall* Washington.

- Una millora significativa de les lleis relacionades amb els drets civils de tots els ciutadans.
- Un massiu programa federal laboral.
- Una plena i justa ocupació de tots els treballadors.
- Una habitatge decent per a tots els ciutadans.
- El dret a vot per a tots els ciutadans que encara no el podien exercir.
- Una adequada educació integrada.

De tots aquests punts, la marxa es centrava principalment en la qüestió de la nova legislació dels drets civils proposada per l'administració Kennedy després dels aldarulls a Birmingham.

L'atenció de tots els mitjans de comunicació del país va contribuir enormement a l'exposició nacional de la marxa i a incrementar el seu radi d'impacte. El periodista William Thomas senyala:

“ Més de cinc-cents tècnics, càmeres i corresponsals de les principals cadenes televisives del país van ser enviats a Washington per a cobrir l'esdeveniment. Hi havia instal·lades més càmeres que en l'última presa de possessió del president dels Estats Units. Una càmera havia estat col·locada al capdamunt del *Washington Monument*, amb l'objectiu de donar vistes espectaculars dels manifestants.”

La marxa va ser un èxit. Entre 200.000 i 300.000 manifestants van congregarse davant del *Lincoln Memorial*, on King pronuncià els seu famós discurs “*I have a dream*”.

Després de la marxa, King i altres líders dels drets civils van tenir una trobada amb el **president Kennedy** [veure biografia a l'annex] a la Casa Blanca. L'administració Kennedy semblava sincerament decidida a millorar la legislació sobre els drets civils, però no estava del tot clar que tingués el suport suficient del Congrés per poder fer-ho. Quan el president Kennedy va ser assassinat el 22 de novembre de 1963, un sector important del moviment va veure les seves esperances fallides, ja que Kennedy havia set un president notablement favorable a la millora dels drets civils. El nou president, **Lyndon Johnson** [veure biografia a l'annex], però, va utilitzar la seva influència sobre el Congrés

per aconseguir dur a terme molts dels plans de l'agenda legislativa de Kennedy, entre els quals destacava la millora legislativa dels drets civils.

1963-1964. St. Augustine, Florida.

Aquesta horripilant imatge ens mostra al director del Monson Motel de St. Augustine tirant àcid a la piscina on s'hi troben banyistes blancs i negres.

St. Augustine, situada a la costa nord-est de Florida, era coneguda com “la ciutat més antiga de la nació”, ja que havia estat fundada pels espanyols el 1565. L'any 1964 és convertí en l'escenari d'una de les principals protestes que conduïren a l'aprovació de la històrica **Acta dels Drets Civils de 1964** [veure a l'annex]. El Dr. Robert B. Hayling, un dentista i veterà de les forces aèries de l'exèrcit, es convertí en el líder d'un moviment local que denunciava la segregació de les institucions locals. Per aquest motiu, Hayling i tres companys van ser brutalment apallissats per membres del Ku

Klux Klan a finals de 1963.

Durant la primavera de 1964, Hayling i altres activistes demanaren a la *Southern Christian Leadership Conference* (SCLC) que vingués a St. Augustine. A més a més, van fer una crida a tots els estudiants de les universitats del Nord, instant-los a que participessin en les manifestacions que tindrien lloc a St. Augustine. La presència de quatre importants dones de Massachusetts, totes esposes de bisbes episcopals, va ser determinant per a l'èxit de la protesta. L'arrest de la senyora Peabody, una dona afroamericana de 72 anys i mare del governador de Massachusetts, va ser notícia de primera plana arreu del país i va posar l'atenció mundial en el moviment per els drets civils a St. Augustine.

L'11 de juny de 1964 també fou arrestat a St. Augustine Martin Luther King. Empresonat, va enviar a un rabí de Nova Jersey l'anomenada “Carta des de la presó de St. Augustine”, en la que instava al rabí a participar en el moviment. Una setmana després, es produïa a St. Augustine la major detenció de rabins de l'història dels Estats Units.

1964. Mississippi Freedom Summer. L'estiu de la llibertat a Mississippi.

L'estiu de 1964, el COFO portà prop de 1000 activistes a Mississippi –la majoria universitaris blancs- amb l'objectiu d'unir-se als activistes afroamericans locals en tasques com registrar votants, donar classes en les anomenades “Escoles de la Llibertat” i organitzar la *Mississippi Freedom Democratic Party* (MFDP).

Molts dels residents blancs a Mississippi, mostraven un profund ressentiment envers aquells forasters que pretenien canviar la seva societat. Els governs locals i estatals, els cossos de policia i organitzacions com el Ku Klux Klan intimidaren i assetjaren els activistes per tal que aquestos aturessin el seu projecte, i d'aquesta manera privar als negres de ser registrats en les llistes electorals i d'aconseguir igualtat social.

El 21 de juny de 1964, tres activistes per als drets civils van desaparèixer. Dies després, van ser trobats els seus cossos i també el d'un altre activista, tots ells assassinats a mans de membres del Klan local, alguns dels quals formaven part de les forces de seguretat de l'estat. Aquest fet va indignar l'opinió pública, i va portar al Departament de Justícia dels Estats Units a prendre mesures, col·laborant amb el FBI (aquest últim organisme havia evitat fins aleshores tractar el fet de la segregació racial).

Durant el transcurs del *Summer Project*, uns 17.000 negres de Mississippi intentaren ser registrats com a votants, desafiant així la burocràcia establerta i les forces de supremacia blanca que actuaven contra ells. Només uns 1.600 (menys del 10%) ho van aconseguir. Tot i això, més de 80.000 s'uniren al MFDP.

El projecte, doncs, va fracassar en el intent de registrar com a votants als afroamericans de Mississippi, però tingué un important efecte en el transcurs dels moviments per als drets civils. Ajudà a acabar amb dècades d'aïllament i repressió que patien les persones de color al Sud.

1965. Selma i la *Voting Rights Act*.

L'any 1963, el SNCC havia realitzat un ambiciós registre de votants a Selma, Alabama; però l'any 1965 es podia observar que els avanços havien estat mínims davant l'oposició del sheriff de la localitat, Jim Clark. Aquell mateix any, activistes locals demanaren ajuda al SCLC, i King acudí a la ciutat disposat a liderar diverses manifestacions, en una de les quals va ser detingut juntament amb 250 manifestants més. Les marxes, però, no es van aturar i sovint es trobaven amb l'oposició violenta de la policia. Jimmie Lee Jackson, resident de la veïna localitat de Marion, fou assassinat per la policia durant el transcurs d'una manifestació celebrada el febrer de 1965. Quan s'assabentà de la mort de Jackson, James Bevel, director del moviment a Selma, inicià la planificació d'una marxa des de Selma fins a la capital de l'estat d'Alabama, Montgomery.

El 7 de març de 1965, seguint els plans de Bevel, Hosea Williams, un dirigent del SCLC; i John Lewis, membre del SNCC, lideraren una marxa formada per 600 persones que va recórrer els 87 kilòmetres que separen Selma de Montgomery. Al cap de pocs metres d'iniciar-se, la marxa va ser aturada per les forces de seguretat locals i les tropes estatals, que atacaren els pacífics manifestants amb gasos lacrimògens, i cops de porra. John Lewis quedà inconscient a causa dels cops rebuts i almenys 16 manifestants més van ser hospitalitzats. Entre els marxants que aquell dia van ser atacats, cal destacar la figura d'Amèlia Boynton Robinson, que en aquells moments era una de les figures més destacades del moviment per als drets civils.

Vuit dies després que tinguessin lloc aquests fets, el president Johnson pronuncià un discurs televisat en el qual donava suport al projecte de llei referent als drets de vot que ell mateix havia enviat al Congrés. Declarà:

“Encara que el projecte de llei sigui finalment aprovat, la lluita no haurà acabat. Els fets ocorreguts a Selma són part d'un major moviment que arriba a cada secció i a cada estat de la nació. És l'esforç que porten a terme els afroamericans per garantir la completa benedicció que suposa la vida americana. La seva causa, ha de ser la nostra també. Perquè no són només els afroamericans, sinó tots nosaltres els que hem de superar

el paralitzant llegat d'intolerància i injustícia. Hem de vèncer, i ho farem.”

Johnson firmà la **Voting Right Act of 1965** [veure a l'annex] el 6 d'agost d'aquell any. L'acta de 1965 suspenia les taxes, clàusules i proves d'alfabetització que impedièn a molts negres votar als estats del sud. A més a més, l'acta autoritzava la supervisió federal del registre de votants realitzats als estats i districtes on els recursos per a privar el vot negre havia estat present. Aquelles persones de color que havien estat apartades del sufragi, doncs, tenien per primera vegada l'oportunitat de participar en unes eleccions.

L'acta va tenir un immediat i positiu efecte en la població afroamericana. Al cap d'uns mesos de l'aprovació de l'acta, 250.000 nous votants negres havien estat registrats. Després de quatre anys, el registre de votants al Sud s'havia doblat.

Al guanyar el dret a vot, els afroamericans van canviar completament el panorama polític del Sud. Fins el 1965, només 100 persones de color ocupaven càrrecs d'elecció pública, i tots pertanyien a estats del Nord. El 1989, més de 7.200 afroamericans ocupaven càrrecs públics, dels quals 4.800 eren del Sud. Gairebé tots els comtats d'Alabama en els quals la majoria de població era negra tenien un sheriff negre. Els afroamericans del Sud, van ocupar poc a poc càrrecs polítics d'importància en els àmbits local, estatal i nacional. Alguns d'ells, havien estat importants líders del moviment per als drets civils que tingueren lloc al llarg dels anys seixanta.

1968. Assassinat de Martin Luther King

El març de 1968, el rev. James Lawson invità a Memphis, Tennessee, a Martin Luther King per a que aquest últim donés suport a la vaga iniciada per treballadors del sector de la sanitat. Aquests, havien engegat una campanya demanant representació sindical després de la mort de dos treballadors del sector en accidents laborals.

El 4 d'abril de 1968, un dia després d'haver pronunciat el magnífic discurs anomenat "Mountaintop" (el cim de la muntanya) en una església local, King fou assassinat. Arrel d'aquest fet, esclataren aldarulls en 110 ciutats americanes, particularment a Chicago, Baltimore i Washington D.C.

El 8 d'abril, un dia abans del funeral de King, Coretta Scott King, la viuda d'aquest, i tres dels seus fills encapçalaren una marxa de 20.000 persones que va tenir lloc pels carrers de Memphis i en la qual es van poder llegir en pancartes paraules com les següents: "Fes honor a King: acaba amb el racisme". Al dia següent, el 9 d'abril, una processó funeral liderada també per la viuda de King va acollir 150.000 persones pels carrers d'Atlanta. La dignitat de Coretta Scott King va fer reviure el valor i l'esperança en molts membres del moviment per els drets civils, i la situaren al capdavant de la lluita per la igualtat racial.

Després de la mort del seu marit, Coretta King recordà al seu marit amb les següents paraules:

"[Martin Luther King] donà la seva vida per els pobres del món, des dels treballadors de Memphis fins els camperols de Vietnam. El dia que les persones de color i altres persones que pateixen l'opressió siguin verdaderament lliures, el dia que ja no hi hagi guerres al món, aquell dia sabré que el meu marit descansa en merescuda pau.

7. Conclusions finals

Un cop finalitzat el treball, convé fer una revisió o un balanç de la feina realitzada. Després de mesos d'intensa i exhaustiva recerca i una posterior redacció del treball a partir de la informació obtinguda, podem afirmar s'han **assolit els objectius** plantejats al iniciar-se el treball. Aquests consistien en fer una completa i detallada revisió a la història de les minories ètniques dels Estats Units, i elaborar un estudi sobre la situació social actual d'aquestes per tal de poder corroborar o desmentir amb cert fonament la hipòtesi plantejada inicialment.

La hipòtesi inicial considerava que, en general, la discriminació racial als Estats Units havia desaparegut, perdurant només en determinades zones i/o àmbits. És extraordinàriament complicat, donada la complexitat que presenta i la subjectivitat amb la que es pot donar resposta aquesta qüestió, donar un veredicta clar referent a la hipòtesi. Tot i això, amb les respostes obtingudes mitjançant enquestes i entrevistes, i tenint en comte també la informació extreta bibliogràficament, podem perfilar molts traços del mapa social americà actual.

Com hem explicat doncs, és molt complicat donar una resposta concreta a la pregunta plantejada a la hipòtesi, però no ho és tant, després de realitzar el treball, presentar interessants conclusions que ens ajudin a conèixer i a comprendre millor la societat americana en general i les minories ètniques en particular.

No podem negar, **l'existència encara avui en dia de cert grau de discriminació** racial als Estats Units, sobretot en les zones en que històricament les relacions interracials han estat més tenses o fins i tot violentes. La discriminació que pateixen avui en dia algunes minories, però, es molt més reduïda i suau que la que sofriren les ètnies minoritàries (afroamericans en particular) fins els anys 60. La discriminació racial actual no està dirigida per les institucions o organismes governamentals (tots els americans, independentment de la seva ètnia, són iguals davant la llei), sinó que

generalment són individus aïllats o determinats negocis privats els que cometen actes de discriminació. El principal problema ètnic que presenta la societat americana no són els actes puntuals de discriminació contra un determinat col·lectiu, sinó una mena de discriminació subliminal i molt arrelada a la societat americana, i que es tradueix en la **segregació residencial i econòmica**.

Els Estats Units d'Amèrica són el país capitalista per excel·lència. No ens ha de semblar estrany, doncs, que el poder econòmic d'una persona tingui gran pes dins la societat americana. Per diversos motius (històrics, racials, geogràfics, culturals, socials etc.) els afroamericans i també els llatinoamericans tenen, en general, un poder adquisitiu més baix que els blancs americans o els asiàtics. Mitjançant les respostes obtingudes en les enquestes, podem observar que són precisament els afroamericans i els llatinoamericans els col·lectius ètnics més mal vistos i/o maltractats dins la societat americana.

Poder determinar, doncs, que si bé encara existeix cert tipus de discriminació als Estats Units, aquesta té un component més econòmic que no pas racial.

M'agradaria destacar, però, l'ànim de gran part de la societat americana, especialment per part de les joves generacions, per assolir una societat totalment integrada, tant ètnica com culturalment.

Abans d'acabar aquest text, m'agradaria remarcar dos aspectes, que tot i no estar relacionats directament amb la temàtica del treball m'han servit com a un extraordinari aprenentatge. Per començar, m'agradaria destacar la increïble utilitat del treball de recerca per a mesurar la capacitat de esforç i de concentració dels alumnes de segon de batxillerat que l'han d'elaborar. A més a més d'un exercici educatiu, el treball és un repte personal al qual li has de dedicar molt temps i interès.

També m'agradaria destacar, ja a nivell personal, el gran impacte positiu que em va causar la lectura del llibre *La força d'estimar*, un recull dels sermons que Martin Luther King dirigí als seus parroquians, i que no només conté

interessants reflexions sobre els moviments per als drets civils sinó també interessants passatges filosòfics, basats en la no-violència i la desobediència civil com a forma de protesta i la creença en l'amor i el respecte com a fonament d'una societat justa, lliure i pacífica.

Bibliografia

- King, M.L. (1998). *La força d'estimar*. Barcelona: Edicions Proa.
- Rorabaugh, W.J. (2005) *Kennedy y el sueño de los sesenta*. Barcelona: Ediciones Paidós Ibérica.
- Vernet, K. (2000) *Black civil rights in America*. London: Routledge
- Obama, B. (2008) *L'audàcia de l'esperança*. Barcelona: Raval Edicions.
- Arditi, F. (2004). *L'altra Amèrica: Converses amb 21 veus de la dissidència*. Barcelona: Global Rhythm Press.
- Fariclough, A. (2001) *Better day coming: blacks and equality 1890-2000*. London: Penguin Books.
- Delacampagne, C. (1983) *Racismo y occidente*. Barcelona: Editorial Argos Vergara.
- Thomas, H. (1998) *La trata de esclavos*. Barcelona: Ediciones Planeta S.A.
- Guerin, D. (1968). *La descolonización del negro americano*. Madrid: Editorial Tecnos.
- García Fernández, E. (editor) (2002) *Exclusión, racismo y xenofobia en Europa y América*. Bilbao: Servicio Editorial. Universidad del País Vasco.
- www.civilrights.org/
- <http://www.voicesofcivilrights.org/voices.html>
- www.embusa.es/barcelonaes.html
- www.embusa.es/
- www.thecyberhood.net/documents/syllabi/soc481b.pdf
- www.ushrnetwork.org/files/.../17_Housing%20Discrimination.pdf
- www.britannica.com/.../slavery-in-the-United-States
- www.countrystudies.us/united-states/history-119.htm
- www.spartacus.schoolnet.co.uk/USAslavery.htm
- www.civilwardata.com/
- [www.wikipedia.org/.../Racial segregation in the United States](http://www.wikipedia.org/.../Racial_segregation_in_the_United_States)
- www.fsmitha.com/h2/ch28.htm

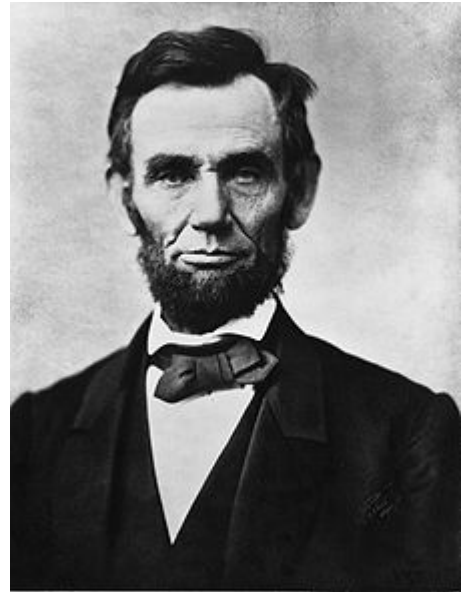
- www.sunsite.utk.edu/civil-war/
- www.nber.org/papers/w11599
- www.springerlink.com/index/k535672473570457.pdf
- www.infoplease.com/spot/civilrightstimeline1.html
- www.watson.org/~lisa/.../civilrights-55.../index.html
- www.crmvet.org/
- www.civilliberty.about.com/.../Slavery-in-the-United-States.htm
- www.civilwarinteractive.com/.../thisday.htm
- [www.wikipedia.org/.../African-American Civil Rights Movement \(1955–1968\)](http://www.wikipedia.org/.../African-American Civil Rights Movement (1955–1968))
- www.spartacus.schoolnet.co.uk/USAcivilrights.htm
- www.civilrightsteaching.org
- www.42explore2.com/civilrights.htm
- www.globalrights.org/site/DocServer/GR_Fact_Sheet_US
- www.thegateway.org/browse/37522
- www.springerlink.com/index/k535672473570457.pdf
- www.afro.com/slavery/main.html

Annex 1. Biografies de personatges claus.

Abraham Lincoln (1809-1865)

Abraham Lincoln (12 de febrer, 1809 – 15 d'abril, 1865), fou el 16^è president dels Estats Units d'Amèrica durant el període 1861-1865 i el primer a ser-ne del Partit Republicà dels Estats Units.

Lincoln es va oposar fermament a l'expansió de l'esclavitud als territoris nord-americans, i la seva victòria en les eleccions presidencials de 1860 va dividir la nació. Abans de la seva presa de possessió, set estats havien proclamat la seva secessió de la federació dels Estats Units, formant els Estats Confederats d'Amèrica. Aquests esdeveniments van provocar la Guerra Civil dels Estats Units. Lincoln va ser un hàbil polític i líder de guerra, assolint la victòria de les forces de la Unió sobre les forces de la Confederació, proclamant la llibertat dels esclaus als estats confederats, i compromentent-se a establir la pau i a reconstruir el país. Però només sis dies després de la rendició de la Confederació va ser assassinat, convertint-se en un màrtir per a milions d'americans. Pels seus assoliments durant la Guerra i per haver mantingut la unió del país, se'l considera un dels presidents més importants dels Estats Units.

Ulysses S. Grant (1822-1885)

Ulysses S. Grant, nascut Hiram Ulysses Grant, (27 d'abril de 1822- de juliol de 1885) fou President dels Estats Units d'Amèrica (4 de març de 1869 - 3 de març de 1877). Va néixer a Point Pleasant, Ohio. Inicià la seva carrera militar en la Guerra de Mèxic del 1848. Va destacar a la Guerra Civil Americana, on va assegurar el triomf sobre la Confederació dels Estats Units i derrotà l'exèrcit de Braxton Bragg. Fou escollit president dels Estats Units el

4 de març del 1869, fou escollit de nou el 1872 i ocupà el càrrec fins el 3 de març del 1877, i limità la seva política a la repressió contra el sud i al proteccionisme econòmic. Alhora, va expandir el territori de la Unió arrabassant les terres als indis nord-americans, organitzant campanyes contra els sioux, comanxes, nez percé i altres.

Woodrow Wilson (1856-1924)

Thomas Woodrow Wilson (Staunton, EUA 1856 - Washington DC 1924) fou el 28è President dels Estats Units entre 1912 i 1920. La seva política fou clarament intervencionista a Iberoamèrica i es mostrà neutral durant la Primera Guerra Mundial fins el 1917. Fou guardonat amb el Premi Nobel de la Pau el 1919.

En prendre possessió del seu càrrec un dels primers actes fou la seva assistència al Congrés dels Estats Units d'Amèrica per discutir una llei sobre les duanes.

Wilson fou el primer president en un segle en adreçar-se directament al Congrés. Així mateix fou el primer en impulsar el sufragi universal directe per l'elecció dels senadors. El 10 d'octubre de 1913 accionà el botó d'explosió que donà inici a les obres del Canal de Panamà. Realitzà polítiques socials com l'establiment de les 8 hores de treball així com el Servei Nacional de Parcs Nacionals, afavorí la inserció de la minoria jueva a la vida política amb la designació del primer magistrat d'origen jueu. Tot i això, prengué mesures contràries a la integració dels afroamericans dins la societat americana. El 1917 instituí el servei militar obligatori, un servei que no havia tingut els EUA des de la Guerra de Secessió dels Estats Units. Aquell mateix any instaurà una de les lleis més ambicioses dels seus mandats, la prohibició de fabricació, transports i venda d'alcohol, iniciant-se així l'anomenada Llei seca.

Franklin D. Roosevelt (1882-1945)

Franklin Delano Roosevelt (Hyde Park, Nova York 1882 - Warm Springs, Geòrgia 1945) fou president dels Estats Units.

Al 1905 es casà amb la neboda del president Theodore Roosevelt, Eleanor Roosevelt, amb qui tingué sis fills.

Membre del partit demòcrata, fou senador de l'Estat de Nova York (1901-1913). i secretari adjunt de la marina (1913-1920). Un atac de poliomielitis (1921) el deixà paralític de mig cos.

Governador de l'estat de Nova York (1929-1932), enfrontà la depressió de 1929 amb mesures econòmiques intervencionistes. Elegit president dels Estats Units (1932), fou reelegit ininterrompudament fins a la seva mort.

Dwight D. Eisenhower. (1890-1969)

Dwight David Eisenhower o Dwight D. Eisenhower, també conegut com *Ike* Eisenhower (14 d'octubre de 1890 - 28 de març de 1969) va ser un militar i polític nord-americà, sent el 34è President dels Estats Units entre el 1953 i 1961.

Durant la Segona Guerra Mundial fou general en cap de les forces aliades al Front Occidental, lluint el rang de General de l'exèrcit (o *general de 5 estrelles*) i cap de l'estat Major dels Estats Units després de la guerra. Gran amic des de la seva època de capità en els anys 20 d'un tinent provinent de la Primera Guerra Mundial anomenat George Patton, que arribaria a ser general de 3 estrelles.

Afiliat al Partit Republicà. Fundador de la OTAN i un dels seus màxims impulsors. Com a President, en l'àmbit exterior, supervisà l'alto al foc de la Guerra de Corea i, basant-se en la *Doctrina de Represàlies Massives* (també coneguda com a *Doctrina Eisenhower* va mantenir la pressió

sobre la Unió Soviètica, va fer de l'armament una prioritat superior de defensa pel seu us de dissuasió i posava èmfasi en la intervenció en qualsevol conflicte on s'observés la influència soviètica (tot això dins del context de la Guerra Freda); i destacant-se al 1955 l'inici dels enviaments de consellers per entrenar a l'exèrcit Sud-vietnamita. També va ser el primer president americà en realitzar una visita a Espanya al 1959, donant així el seu recolzament a la dictadura del general Franco pel seu anticomunisme. En l'àmbit interior, durant el seu mandat destaca la creació de xarxes viàries i autopistes en els estats centrals del país, prenent com a referència el sistema alemany dels anys 30. Dins de l'àmbit social no va promoure lleis que ajudessin a disminuir la segregació racial i, finalment, llançà la Cursa Espacial. Com a curiositat, va ser el primer President dels Estats Units nascut a Texas.

Harry S. Truman (1894-1972)

Harry S. Truman (Lamar, Missouri, Estats Units 1894 - Kansas City, Missouri, Estats Units 1972) Fou un polític nord-americà. La seva carrera política començà a prendre importància quan el 1935 fou elegit senador pel Partit Demòcrata. Escollit vicepresident amb Roosevelt, el va succeir i fou president des de 1945 fins 1953.

La seva decisió de llançar armes atòmiques sobre el Japó fou decisiva per l'acabament de la II Guerra Mundial. En el camp

de la política social va emprendre un camí continuista de la política de Roosevelt. El 1945 proposà les reformes del Fair Deal al Congrés. Pel que fa a la política exterior va reforçar la posició de superpotència dels EUA en la conferència de Bogotà, l'any 1948, on hi contribuí a la creació de l'Organització d'Estats Americans (OEA). Va iniciar la Guerra Freda contra l'URSS, creant la CIA, creà el Pla Marshall l'any 1947 i més tard intervingué en la Guerra de Corea (1950-1953) per frenar l'expansió comunista. Va morir l'any 1972 a Kansas City.

Lyndon B. Johnson (1908-1973)

Lyndon Baines Johnson (o Lyndon B. Johnson) (Stonewall, Texas, Estats Units 1908 - id. 1973) polític nord-americà, President del seu país entre 1963 i 1969.

Va néixer el 27 d'agost, 1908 a Stonewall (Texas). Fill del demòcrata Samuel Ealy Johnson, Jr. (1877-1937) i de Rebekah Baines. Casat des del 1934 amb Lady Bird Johnson, amb qui tingué dos fills.

Afiliat al partit demòcrata, va ser escollit 37è Vicepresident dels Estats Units el 1960 junt amb el president John Fitzgerald Kennedy (Demòcrata). Ell va ser elegit amb un 49,7% dels vots, derrotant al republicà Henry Cabot Lodge, Jr. Fou vicepresident fins el 22 de novembre de 1963, quan assassinaren a John Fitzgerald Kennedy, el mateix dia es convertí en el 36è President d'Estats Units.

Durant el seu mandat preelectoral a 1964, va aprovar la llei de drets civils (1964), la qual prohibí la discriminació racial als establiments públics.

Va ser reelegit President el 20 de gener de 1965 amb un 61,10% dels vots, derrotant al republicà Barry Goldwater. Durant el seu segon mandat va aprovar molts programes socials: ajuda federal per la educació, les arts i les humanitats, assegurança de salut per als ancians i pobres, habitatges de baix cost, i renovació urbana. La llei de 1965 va permetre als ciutadans de pell negra o fosca, que fossin nord-americans, accedir a les urnes. Va fer acabar amb molta part de la discriminació racial i de la immigració.

Així, doncs, Johnson va iniciar entre 1964 i 1965, una allau de programes d'assistència social que van abraçar des de plans de promoció professional a l'ajuda a famílies amb nens a càrrec seu, passant per subvencions per als pobres, cantines escolars, suport a l'agricultura i al petit comerç, i extensió dels drets electorals a les minories marginades. Johnson va incrementar les despeses

socials federals que el 1971 equivalien al 7,75% del PNB. D'una altra banda, el percentatge de pobres als EUA va descendir del 22% al 1959, al 13% al 1968.

Si de Johnson en va quedar un mal record va ser per la seva imatge de polític groller i provincià, en contrast amb el seu telegènic predecessor, JFK. Però també, i sobretot, per la responsabilitat que va tenir en el fet d'implicar els Estats Units en la guerra del Vietnam a partir de 1964. La gran estabilitat política de Lyndon Johnson va fracassar el 1968 amb la Guerra del Vietnam.

Rosa Parks (1913-2005)

Rosa Louise Parks (nascuda el 4 de febrer de 1913, morta el 24 d'octubre de 2005). Símbol de la lluita pels drets civils americans.

L'any 1932 es va casar amb Raymond Parks, un home actiu en causes de drets civils. Durant els anys 40, la parella era membra de la Lliga de Votants.

El desembre de 1943, Parks començà a militar en el Moviment pels Drets Civils Americans mentre treballava com a secretària per la filial de Montgomery, Alabama de la compromesa NAACP (*Associació nacional pel progrés de la gent de color*). Del seu càrrec va comentar "Era l'única dona present, i necessitaven una secretària, i jo era massa tímida per dir que no". Va continuar treballant-hi fins l'any 1957, data en la qual va deixar Montgomery. Només sis mesos abans del seu arrest, havia atès classes a la Highlander Folk School, un centre d'educació que defensava els drets dels obrers i la igualtat racial.

Rosa Parks es va convertir en un important personatge històric quan l'1 de desembre de 1955, a la localitat de Montgomery, Alabama, va refusar d'obeir l'ordre de James Blake, un conductor d'autobús, d'asseure's a la part del darrera

del vehicle per tal de deixar lloc per als blancs. Parks es va asseure a la primera filera de la part posterior de l'autobús, a la secció específicament indicada per als *negres*. Va ser arrestada, jutjada i sentenciada per la seva conducta a més de desobeir un encarregat oficial.

La nit següent, 50 dels líders de la comunitat afroamericana, encapçalats per l'aleshores relativament desconegut Dr. Martin Luther King, pastor de l'Església Baptista de Dexter Avenue a la mateixa ciutat de Montgomery, Alabama, es varen reunir per discutir quines serien les properes accions que haurien de ser preses com a reacció a l'arrest de Rosa Parks.

El proper pas va ser el boicot del servei de transports públics de Montgomery. Tota la comunitat negra va boicotejar els autobusos públics durant 381 dies. Dotzenes d'autobusos públics varen romandre aturats durant mesos fins que la llei que requeria la segregació racial als autobusos públics va ser eliminada. Aquest precís fet va dur a moltes altres protestes contra aquesta segregació.

Amb el seu paper iniciant el boicot, Rosa Parks va fer que molts altres nord-americans fossin conscients de la lluita pels drets civils. El Dr. King va escriure al seu llibre de 1958, *Stride toward freedom*:

L'arrest de la senyora Parks va ser el factor desencadenant més que la raó de la protesta. La raó es troba profundament implícita en el recompte d'injustícies similars. De fet, ningú pot entendre l'acció de la senyora Parks si no és adonant-se que hi ha un moment en el que s'ha de dir prou, en el qual la personalitat humana crida "Ja no puc més"

El cas de 1956 va acabar amb la Cort suprema dels Estats Units dictaminant que la segregació racial al sistema d'autobusos era inconstitucional.

Tot seguit, Parks es va consolidar com una icona del moviment pels drets civils. Incapaç de trobar feina i davant el consell de la seva família, que patia per la seva seguretat personal, el 1957 es va traslladar a Hampton, Virgínia i d'allà a la ciutat Detroit, Michigan. Hi va treballar com a teixidora fins que va ingressar a l'oficina del representant John Conyers (diputat per Michigan) on va treballar des del 1965 fins al 1988.

Rosa Parks va seguir residint a Detroit fins a la seva mort el passat 24 d'octubre de 2005, deguda a causes relacionades amb la demència progressiva que li havia estat diagnosticada l'any 2004.

John F. Kennedy (1917-1963)

John Fitzgerald Kennedy (29 de maig, 1917 - 22 de novembre, 1963) també conegut com a John F. Kennedy, JFK o Jack Kennedy, va ser el 35è President dels Estats Units. Va ser president de 1961 fins al seu assassinat el 1963. Kennedy va representar l'estat de Massachusetts entre 1947 i 1960 com a membre de la Cambra dels Representants i del Senat. Va ser elegit com a president el 1961 en una de les eleccions més competides de la història nord-

americana. Fins a l'actualitat, és l'únic catòlic a ser elegit president dels Estats Units. Va ser el membre més destacat de la seva família.

Alguns esdeveniments importants durant la seva presidència són la Invasió de Bahía de Cochinos, la Crisi dels míssils de Cuba, la construcció del mur de Berlín, l'exploració espacial, els primers anys de la Guerra del Vietnam i del Moviment per als drets civils.

John F. Kennedy va ser assassinat el 22 de novembre, 1963. La Comissió Warren va concloure que Lee Harvey Oswald va actuar de manera independent en matar el president, però el Comitè Selecte d'Assassinats de la Cambra de Representants va suggerir la possibilitat de la participació de més d'un franc tirador. L'assassinat de Kennedy és considerat com un moment decisiu històric a causa de l'impacte dramàtic que va tenir sobre la nació i la història política durant les següents dècades.

La seva família era d'origen irlandès. El seu pare, el doctor Joseph Kennedy, era ambaixador dels Estats Units al Regne Unit just abans de la Segona Guerra Mundial i posseïa una de les majors fortunes del país. John F. Kennedy es va convertir en un heroi de guerra; a bord del patruller PT109 va ser atacat per un

patruller japonès. Va romandre durant 30 hores a la mar, a fi de mantenir amb vida a alguns dels seus companys greument ferits.

D'aquesta manera va agreujar una lesió d'esquena que havia sofert jugant al futbol americà, i que li causaria molèsties durant tota la seva vida. El seu germà major Joseph Patrick Jr., conegut familiarment com "Joe" va morir en combat durant la guerra, pel que John va haver de prendre les responsabilitats pròpies de l'ambició política que el seu pare tenia per a la família. En una ocasió quan era llavors candidat presidencial, John va dir a un periodista que l'entrevistava: "Precisament estic aquí en la política perquè Joe va morir. Si demà a mi em succeïx alguna cosa, el meu germà Bobby (Robert F. Kennedy) pugnarà pel meu seient des del Senat. Si Bobby mor, llavors Teddy (Edward M. Kennedy) el reemplaçarà". Irònicament les seves paraules es van convertir en una inesperada profecia.

Martin Luther King (1929-1968)

Martin Luther King fou un clergue americà, activista i un important líder en el moviment per als drets civils dels afroamericans. El seu principal llegat va ser garantir el progrés en el camp dels drets civils als Estats Units, i per això es convertí en una icona dels drets humans.

King començà la seva carrera com a activista quan era molt jove. L'any 1955, amb 26 anys, liderà el Boicot a la companyia d'autobusos de Montgomery i contribuï a fundar la *Southern Christian Leadership Conference (SCLC)* l'any 1957, sent el primer president de l'organització. El treball de King el portà a liderar la Marxa sobre Washington realitzada el 1963, on pronuncià el seu famós discurs "*I have a dream*". A partir d'aquell moment, la societat americana en general prengué consciència del moviment per als drets civils, i Martin Luther King

s'estableix com un dels millors oradors de la història dels Estats Units.

L'any 1964, King es converteix en la persona més jove en rebre el Premi Nobel de la Pau per el seu treball destinat a acabar amb la segregació i la discriminació racial mitjançant la desobediència civil i altres accions no violentes. En el moment de la seva mort, els seus objectius principals eren acabar amb la pobresa i oposar-se a la guerra del Vietnam, tots dos des d'una perspectiva religiosa. King fou assassinat el 4 d'abril de 1968 a Memphis, Tennessee.

Annex 2. Recull de documents legals americans relacionats amb els drets civils

S'ha considerat oportú que els documents presentats a continuació fossin els originals, per tant, redactats en anglès. Aquesta opció s'ha degut a la impossibilitat de traduir literalment un document legal d'una llengua a una altra. S'ha considerat més convenient recopilar les versions originals i exactes dels document, que no fer-ne una traducció inexacta. Degut a l'increïble extensió d'alguns d'aquests documents, s'ha realitzat una selecció dels passatges o articles més importants i/o interessants per a la investigació del meu treball. En alguns casos, s'ha considerat més convenient fer-ne una breu descripció (en anglès també, per uniformitzar la llengua utilitzada en l'annex) enlloc d'extreure'n un o diversos passatges.

Emancipation Proclamation

Be it enacted by the Senate and House of Representatives of the United States of America in Congress assembled, That every person who shall hereafter commit the crime of treason against the United States, and shall be adjudged guilty thereof, shall suffer death, and all his slaves, if any, shall be declared and made free; or, at the discretion of the court, he shall be imprisoned for not less than five years and fined not less than ten thousand dollars, and all his slaves, if any, shall be declared and made free; said fine shall be levied and collected on any or all of the property, real and personal, excluding slaves, of which the said person so convicted was the owner at the time of committing the said crime, any sale or conveyance to the contrary notwithstanding.

Compromise of 1877

1. The removal of all Federal troops from the former Confederate States. (Troops only remained in Louisiana, South Carolina, and Florida, but the Compromise finalized the process.)
2. The appointment of at least one Southern Democrat to Hayes' cabinet. (David M. Key of Tennessee was Postmaster General). Hayes had already promised this.

3. The construction of another transcontinental railroad using the Texas and Pacific in the South (this had been part of the "Scott Plan," proposed by Thomas A. Scott, which initiated the process that led to the final compromise);
4. Legislation to help industrialize the South.

Jim Crow laws.

Alabama

1956 (Browder v. Gayle) "All passenger stations in this state operated by any motor transportation company shall have separate waiting rooms or space and separate ticket windows for the white and colored races."

Florida

"The schools for white children and the schools for Negro children shall be conducted separately."

Georgia

"All persons licensed to conduct a restaurant, shall serve either white people exclusively or colored people exclusively and shall not sell to the two races within the same room or serve the two races anywhere under the same license."

Mississippi

"Any person...who shall be guilty of printing, publishing or circulating printed, typewritten or written matter urging or presenting for public acceptance or general information, arguments or suggestions in favor of social equality or of intermarriage between whites and Negroes, shall be guilty of a misdemeanor and subject to fine not exceeding five hundred (500.00) dollars or imprisonment not exceeding six (6) months or both."

South Carolina

"It shall be unlawful for any parent, relative, or other white person in this State, having the control or custody of any white child, by right of guardianship, natural or acquired, or otherwise, to dispose of, give or surrender such white child permanently into the custody, control, maintenance, or support, of a Negro."

Poll Taxes

A *poll tax* (in the sense of *capitation*) plays a significant role in the history of taxation in the United States and the adoption of *income tax* as a significant source of government funding. The second meaning of *poll tax*, namely a tax to be paid as a prerequisite to voting, is more widely known in the United States today. The term was widely used in the South after the turn of the 20th century in combination with other measures to bar blacks and poor whites from voter registration and voting.

Recent debate has arisen about whether requiring citizens to purchase a state identification card acts as a poll tax and bars poor voters from voting. To reduce cost, some states are offering free identification cards for those who can demonstrate the need. However, significant additional costs can be incurred when acquiring a "free" ID. In addition to travel cost or potential lost wages, a certified copy of a birth certificate costs from \$10 to \$45 depending on the state, a passport costs \$85 and certified naturalization papers cost \$19.95. Further, about 12 percent of voting-age Americans currently lack a driver's license.

Grandfather Clause

A grandfather clause is an exception that allows an old rule to continue to apply to some existing situations, when a new rule will apply to all future situations. It is often used as a verb: to *grandfather* means to grant such an exemption. Frequently, the exemption is limited; it may extend for a set period of time, or it may be lost once a change is made. For example, a "grandfathered power plant" might be exempt from new, more restrictive pollution laws, which would be applied if the plant were expanded. Often, such a provision is used as a compromise, to effect new rules without upsetting a well-established logistical or political situation. This extends the idea of a rule not being retroactively applied.

The term originated in late-19th-century legislation and constitutional amendments passed by a number of U.S. Southern states which created new restrictions on voting, but exempted those whose ancestors had the right to vote before the Civil War. The existence of slaves prior to the Civil War effectively

excluded African Americans while allowing poor and illiterate whites to vote. Although the original grandfather clauses were ruled unconstitutional by the Supreme Court in 1915, the terms *grandfather clause* and *grandfather* remain in use.

Plessy v. Ferguson

Plessy v. Ferguson, 163 U.S. 537 (1896), is a landmark United States Supreme Court decision in the jurisprudence of the United States, upholding the constitutionality of racial segregation even in public accommodations (particularly railroads), under the doctrine of "separate but equal".

The decision was handed down by a vote of 7 to 1 (Justice David Josiah Brewer did not participate in the decision), with the majority opinion written by Justice Henry Billings Brown and the dissent written by Justice John Marshall Harlan. "Separate but equal" remained standard doctrine in U.S. law until its repudiation in the 1954 Supreme Court decision *Brown v. Board of Education*.

After the high court ruled, the New Orleans Comité des Citoyens (Committee of Citizens) that had brought the suit and that had arranged for Homer Plessy's arrest in order to challenge Louisiana's segregation law, replied, "We, as freemen, still believe that we were right and our cause is sacred."

Brown v. Board of Education

Brown v. Board of Education of Topeka, 347 U.S. 483 (1954), was a landmark decision of the United States Supreme Court that declared state laws establishing separate public schools for black and white students denied black children equal educational opportunities. The decision overturned earlier rulings going back to *Plessy v. Ferguson* in 1896. Handed down on May 17, 1954, the Warren Court's unanimous (9–0) decision stated that "separate educational facilities are inherently unequal." As a result, de jure racial segregation was ruled a violation of the Equal Protection Clause of the Fourteenth Amendment of the United States Constitution. This victory paved the way for integration and the civil rights movement.

Buchanan v. Warley

Buchanan v. Warley, 245 U.S. 60 (1917) was a unanimous United States Supreme Court decision addressing racial segregation in residential areas. The Court held that a Louisville, Kentucky, ordinance requiring residential segregation based on race violated the Fourteenth Amendment. Unlike prior state court rulings that had overturned racial zoning ordinances on takings clause grounds due to those ordinances' failures to grandfather land owned prior to enactment, the Court in *Buchanan* ruled that the motive for the Louisville ordinance, race, was an insufficient purpose to make the law constitutional.

Shelley v. Kraemer

Shelley v. Kraemer, 334 U.S. 1, (1948), is a United States Supreme Court case. In 1945, a black family by the name of Shelley purchased a house in St. Louis, Missouri. At the time of purchase, they were unaware that a restrictive covenant had been in place on the property since 1911. The restrictive covenant barred "people of the Negro or Mongolian Race" from owning the property. Neighbors sued to restrain the Shelleys from taking possession of the property they had purchased. The Supreme Court of Missouri held that the covenant was enforceable against the purchasers because the covenant was a purely private agreement between the original parties thereto, which "ran with the land" and was enforceable against subsequent owners. A materially similar scenario took place in the companion case *McGhee v. Sipes* from Detroit, Michigan, where the McGhees purchased land subject to a similar restrictive covenant. The Supreme Court consolidated the two cases for oral arguments.

Loving v. Virginia

Loving v. Virginia, 388 U.S. 1 (1967), was a landmark civil rights case in which the United States Supreme Court, by a 9-0 vote, declared Virginia's anti-miscegenation statute, the "Racial Integrity Act of 1924", unconstitutional, thereby overturning *Pace v. Alabama* (1883) and ending all race-based legal restrictions on marriage in the United States.

Executive Order 9981

Executive Order 9981 is an executive order issued on July 26, 1948 by U.S. President Harry S. Truman. It expanded on Executive Order 8802 by establishing equality of treatment and opportunity in the Armed Services for people of all races, religions, or national origins.

The operative statement is:

It is hereby declared to be the policy of the President that there shall be equality of treatment and opportunity for all persons in the armed services without regard to race, color, religion or national origin. This policy shall be put into effect as rapidly as possible, having due regard to the time required to effectuate any necessary changes without impairing efficiency or morale.

The order also established a committee to investigate and make recommendations to the civilian leadership of the military to realize the policy.

Civil Rights Act of 1871

The Civil Rights Act of 1871 is a federal statute in force in the United States. Several of its provisions still exist today as codified statutes, but the most important still-existing provision is 42 U.S.C. § 1983. The Act was originally enacted a few years after the American Civil War, along with the 1870 Force Act. One of the chief reasons for its passage was to protect southern blacks from the Ku Klux Klan by providing a civil remedy for abuses then being committed in the South. The statute has been subject to only minor changes since then, but has been the subject of voluminous interpretation by courts.

The document reads:

Every person who under color of any statute, ordinance, regulation, custom, or usage, of any State or Territory or the District of Columbia, subjects, or causes to be subjected, any citizen of the United States or other person within the jurisdiction thereof to the deprivation of any rights, privileges, or immunities secured by the Constitution and laws, shall be liable to the party injured in an action at law, Suit in equity, or other proper proceeding for redress, except that in any action brought against a judicial officer for an act or omission taken in such officer's

judicial capacity, injunctive relief shall not be granted unless a declaratory decree was violated or declaratory relief was unavailable. For the purposes of this section, any Act of Congress applicable exclusively to the District of Columbia shall be considered to be a statute of the District of Columbia.

Cumming v. Richmond County Board of Education

Cumming v. Richmond County Board of Education, 175 U.S. 528 (1899) ("Richmond") was a class action suit decided by the Supreme Court of the United States. It is a landmark case, in that it sanctioned de iure segregation of races in American schools. The Supreme Court overturned its decision in Brown v. Board of Education (1954).

Boynton v. Virginia

Boynton v. Virginia, 364 U.S. 454 (1960) was a decision by the Supreme Court of the United States. The case overturned a judgment convicting an African American law student for trespassing by being in a restaurant in a bus terminal which was "whites only." It held that racial segregation in public transportation was illegal because such segregation violated the Interstate Commerce Act, which broadly forbade discrimination in interstate passenger transportation. It moreover held that bus transportation was sufficiently related to interstate commerce to allow the United States Federal government to regulate it to forbid racial discrimination in the industry. The majority opinion was written by Justice Hugo Black.

Executive Order 8802

Executive Order 8802 (also known as the Fair Employment Act) was signed by President Franklin D. Roosevelt on June 25, 1941 to prohibit racial discrimination in the national defense industry. It was the first federal law to promote equal opportunity and prohibit employment discrimination in the United States.

The executive order was issued in response to pressure from civil rights activists Bayard Rustin, A. Philip Randolph, and A. J. Muste who had planned a march

on Washington, D.C. to protest racial discrimination. The march was suspended after Executive Order 8802 was issued.

The order required all federal agencies and departments involved with defense production to ensure that vocational and training programs were administered without discrimination as to "race, creed, color, or national origin." All defense contracts were to include provisions that barred private contractors from discrimination as well.

The Committee on Fair Employment Practice was established by Executive Order 8802 within the Office of Production Management to investigate alleged violations and "to take appropriate steps to redress grievances which it finds to be valid." The Committee was also supposed to make recommendations to federal agencies and to the president on how Executive Order 8802 could be made the most effective.

Executive Order 8802 was followed by Executive Order 9981 in 1948 and years later, by Title VII of the 1964 Civil Rights Act and Executive Order 11246 in 1965.

Civil Rights Act of 1964

The Civil Rights Act of 1964 (Pub.L. 88-352, 78 Stat. 241, July 2, 1964) was a landmark piece of legislation in the United States that extended voting rights and outlawed racial segregation in schools, at the workplace and by facilities that served the general public ("public accommodations").

Once the Act was implemented, its effects were far reaching and had tremendous long-term impacts on the whole country. It prohibited discrimination in public facilities, in government, and in employment, invalidating the Jim Crow laws in the southern U.S. It became illegal to compel segregation of the races in schools, housing, or hiring.

Powers given to enforce the act were initially weak, but were supplemented during later years. Congress asserted its authority to legislate under several different parts of the United States Constitution, principally its power to

regulate interstate commerce under Article One (section 8), its duty to guarantee all citizens equal protection of the laws under the Fourteenth Amendment and its duty to protect voting rights under the Fifteenth Amendment.

Voting Rights Act of 1965

The National Voting Rights Act of 1965 (42 U.S.C. § 1973–1973aa-6) outlawed discriminatory voting practices that had been responsible for the widespread disenfranchisement of African Americans in the United States. Echoing the language of the 15th Amendment, the Act prohibited states from imposing any "voting qualification or prerequisite to voting, or standard, practice, or procedure ... to deny or abridge the right of any citizen of the United States to vote on account of race or color." Specifically, Congress intended the Act to outlaw the practice of requiring otherwise qualified voters to pass literacy tests in order to register to vote, a principal means by which Southern states had prevented African-Americans from exercising the franchise. The Act was signed into law by President Lyndon B. Johnson, a Democrat, who had earlier signed the landmark Civil Rights Act of 1964 into law.

Annex 3. Veus dels drets civils

Persones ordinàries. Històries extraordinàries.

En aquest apartat del meu treball es pretén donar veu a persones que, tot i no ser grans líders o infatigables activistes dels moviments per als drets civils, van viure de primera mà fets o situacions que canviaren el decurs de la història americana. L'objectiu d'aquest apartat és també brindar als lectors d'aquest treball una perspectiva més humana de la lluita social, ja que tots els testimonis són narrats en primera persona. He intentat fer una selecció de testimonis que ens permeti adquirir una àmplia perspectiva, tant temporal, com geogràfica i social. He decidit no traduir els textos, redactats en llengua anglesa, per mantenir la força, el sentiment i la versemblança de la que gaudeixen els escrits originals. Tot i això per fer-los més entenedors a aquells lectors que no dominin la llengua anglesa n'he fet un petit resum en català a continuació de cada text.

'She Told Me to Hide Under the Bed and Not to Move'

Mrs. Isaree Patterson, Atlanta, Georgia

In the summer of 1964, the kids in my neighbourhood of Baptist Town in Greenwood, Mississippi, were determined to fight for a better quality of life. We attended seminars about how to stage non-violent protests and protect ourselves in case we were attacked by police officers. Our first boycott was of a store owned by Mr. and Mrs. Truett. I'm not sure how long their store had been there.

Teenagers organized all the boycotts and demonstrations in Baptist Town. We decided to boycott the Truett store because it was said that they had verbally abused an elderly black man. We made signs and fliers advising people to stay out of the store, and generally people cooperated. The second day of the boycott, Mrs. Truett came out of the store crying and shouting at us. She said we were wrong for picking on them. They hadn't done anything to us. I'm not sure of the

number of weeks we were in front of their store. We knew eventually they would call the police.

We had a plan to have a lookout stand on each corner and look for the black bus, an old yellow school bus painted black. When we were arrested, the police would put us on the black bus. One day, my friend, Chester, was one of the lookout guys. He shouted, "Here comes the black bus!" We all ran in different directions. However, my friend, Vera, and I were running side by side, and seconds later I looked back and saw two white police officers chasing us. There were people sitting on their porches screaming, "Run, baby, run!" And I did. The closer the officers got to us, the faster I ran. I looked back again and saw that Vera had been caught. She was chubby with pretty big legs. I was skinny with short skinny legs. I didn't stop running until I reached Mr. and Mrs. Griffin's house. They were older neighbours who were very supportive of us. Mrs. Griffin was a cafeteria employee at a white school called Greenwood High School, and Mr. Griffin was an excellent builder who taught my brothers how to build houses.

I knocked on their door rapidly. Mrs. Griffin answered in her slip. She had just gotten out of the tub when she heard my knock. "Please hide me," I said, telling her the police were after me. She told me to hide under the bed and not to move. I stayed under the bed about 10 or 15 minutes. Mrs. Griffin said she would check outside and talk to the neighbours to see if the police had gone. When she returned, she told me it was okay.

The Griffins lived about five houses from my home. My mom was there when I came in out of breath from running. I told her what happened. She said we had to go to Vera's house to let her parents know about her arrest. Mrs. Edwards, Vera's mom, quickly changed clothes to go to the police station. But the police told her that Vera wasn't there. Mrs. Edwards refused to leave. The family stayed until the police brought Vera to the station. After calling a civil rights attorney, Vera was released.

Vera later told us the police had taken her to jail and showed her a film of our protests. They wanted her to point me out, and she kept telling them she didn't

know me well. She said the police then took her for a ride throughout the black neighbourhoods trying to intimidate her, threatening to kill her by throwing her into the Yazoo River. She kept telling the officers that she didn't know where I lived and that she didn't know me well. They drove her around for an hour making threats, she said.

Ressenya

La senyora Patterson va viure la lluita des de Greenwood, Mississippi. Com ens explica, al seu barri eren els joves i els adolescents qui organitzaven i lideraven les protestes, tot i que amb la col·laboració de la majoria de la població afroamericana. Els enfrontaments amb la policia eren freqüents, i un dia va ser ella qui es va veure corrent atemorida davant d'un policia. Va tenir la sort, però, d'amagar-se a casa d'uns veïns; sort molt diferent a la que va patir la seva amiga Vera, que va ser atrapada per els agents policials i detinguda. Aquests, van interrogar-la amb l'objectiu que Vera desvetllés l'identitat de la seva acompanyant (la jove senyoreta Patterson). Davant la negativa que presentà Vera d'entregar a la policia la seva amiga, els agents van optar per pujar a la jove en un cotxe i amenaçar-la de tirar-la al riu Yazoo si no col·laborava. Finalment, la família de Vera, mitjançant un advocat expert en drets civils, va aconseguir alliberar a la jove.

'Washington Was a Segregated City'

Ms. Gwendolyn Tindall, New York, New York

In 1941, the majority of Americans had managed to cope with an economic depression in the United States. By 1942, World War II was at last generating thousands of war-industry jobs. However, due to racism, black Americans found themselves jobless.

When I reported to an unemployment office in March 1942 seeking a job, I was told Washington, D.C., had thousands of jobs for clerks and typists. My friends and I reported to a job pool for new job seekers where we would be assigned to an office. There were job applicants of all races, mostly women. However, when several of us were sent to report to the war department office, more than 100

black Americans found themselves in an all-black, segregated department, while the white Americans were assigned to a separate, all-white department.

The biggest shock was to find out that, except for public transportation, Washington was a segregated city like the Deep South. Black Americans were not welcome in theatres, restaurants, and some stores. Public schools were segregated, as was college. Washington was the site of our federal government, Congress, the White House, and the Supreme Court, where our Constitution clearly states freedom and justice for American citizens. Yet the city was segregated.

Ressenya

La senyora Tindall explica que l'any 1942, es traslladà a Washington D.C. després d'haver trobat feina a la capital com a tipògrafa. Quedà sobtada, però, (hem de recordar que la jove senyoreta Tindall procedia de Nova York, una de les ciutats menys segregades de la nació) quan descobrí que en el seu lloc de treball, els empleats blancs i els afroamericans treballaven en departaments totalment separats. El fet que més la sorprengué, però, fou adonar-se que a excepció del transport públic, Washington era una ciutat tant segregada com qualsevol ciutat del Sud més profund. Els afroamericans no tenien permesa l'entrada a teatres, restaurants i algunes botigues. A més a més, tant les escoles públiques com les universitats eren segregades. Profundament decebuda al veure que Washington D.C., la ciutat on s'havia forjat la llibertat i l'identitat dels ciutadans americans, ciutat que albergava institucions com la Casa Blanca o el Tribunal Suprem era una ciutat profundament segregada; tornà a Nova York.

'I Did Something I Have Regretted to This Day'

Mrs. Marion Renz, Lakeland, Florida

It was in 1953 that my husband was in the Navy, stationed in Norfolk, Virginia. He was hesitant for me to join him because he was out to sea more than in port. I convinced him I would be fine; after all, I grew up on the streets of New York City and believed I was well prepared for life at the age of 19. So I came to live this new life in the South. At this time I didn't drive, so I decided to take one day just riding the buses to learn how to get around in my new hometown. But that day, something did happen that nothing could have prepared me for.

I don't remember all the details, but the event will be forever in my mind and heart. I got lost and asked for directions. Someone informed me to get out of the area, take such and such a bus back to town. The bus arrived. I paid my fare and noticed there were no seats (being from N.Y.C., that's no big deal. Standing is common in public transportation, especially in what's called "rush hour"). The bus driver, however, looked around, saw me standing and harshly ordered an elderly Negro man, "Nigger, get up and give the lady your seat."

I was overcome with shock, embarrassment, and shame. The man got up, walked to the back of the bus, and stood there for the rest of the ride back to town. I did something I have regretted to this day (I'll be 70 years old soon): I sheepishly slid into his seat. I sometimes daydream and see a different picture: a young Northern white girl standing beside an elderly Southern Negro man. But it didn't happen that way and I quickly learned about civil rights, who had them, and who didn't. Eventually and thankfully, this man's descendants haven't had to hear the cruel words, "Nigger, get up and give the lady your seat."

Ressenya

La senyora Renz va créixer a la ciutat de Nova York i pensava que estava preparada per a tot en aquesta vida. Amb 19 anys, però, es va traslladar a la ciutat de Norfolk, Virgínia situada al Sud dels Estats Units. En aquesta localitat es va veure immersa en una situació per a la qual no estava preparada i que recordaria tota la vida. Pujà a un autobús local que anava ple. El conductor, quan

s'adonà de la situació ordenà amb males paraules a un home negre d'avançada edat que baixés del vehicle per a deixar el seu seient a la jove senyoreta Renz, una jove blanca. Recordant aquest fet, la senyora Renz es penedeix enormement d'haver acceptat aquell seient, i es lamenta de no haver tingut la determinació suficient per reconèixer els drets d'aquell home.

Annex 4. Entrevistes.

Aquest apartat del treball té l'objectiu d'estudiar l'evolució dels aspectes fonamentals i quotidians de la situació social de les minories ètniques, Aquest estudi es porta a terme mitjançant entrevistes realitzades amb persones que han viscut la realitat de la societat americana dels últims quaranta anys en diferents escenaris, tant temporals com geogràfics. Després d'una profunda recerca bibliogràfica, les entrevistes ens permeten acostar-nos de manera més humana i directa a la realitat americana dels últims anys. Aquest n'és el resultat

Entrevista amb el professor Joaquim Oltra.

El passat 29 d'octubre, tingué lloc al CaixaFòrum de Lleida un cicle de conferències impartides per el catedràtic d'història d'Anglaterra i Estats Units per la Universitat de Barcelona, Joaquim Oltra. Aprofitant l'avinentsa, acordarem realitzar una entrevista. Oltra, gran coneixedor de la història i la societat americana i resident als Estats Units durant els anys 60, ens brindà interessants i útils respostes.

1. Tinc entès que va viure durant una temporada als Estats Units. En quina ciutat i quan temps hi va viure?

Vaig viure a Chicago entre els anys 1958 i 1968.

2. Com va viure els moviments per als drets civils que es van produir als Estats Units durant els anys seixanta?

En aquella època no eixies del carrer que ja senties a parlar del tema, però tot i això els aldarulls no els vaig viure en primera persona. Ma mare m'escrivia preocupada per el que sentia que passava a Chicago, i jo si m'assabentava era per les notícies. No es pot negar que hi va haver un bon nombre de revoltes i algunes fins i tot violentes, però si no vivies en els barris on tenia lloc l'acció no ho veies, ja que la majoria de gent no hi participava.

3. Perquè es va permetre durant tants anys l'esclavitud als Estats Units? Quan i per què es va decidir abolir-la?

De fet, els Estats Units no va ser un dels últims països en abolir l'esclavitud. Tampoc, cal dir-ho va ser dels primers. La veritat és que a mitjans del segle XIX es va produir un procés d'abolició de l'esclavitud en la majoria de potències occidentals, dintre de les quals trobem els Estats Units.

4. Per què la discriminació racial perdura als Estats Units fins als anys seixanta?

De fet, la discriminació encara dura ara, ja que gran part de la població americana viu en barris separats dels blancs. Però no cal que anem tan lluny, aquí, a les nostres ciutats, també tenim barris on només hi viu un grup social determinat, com els gitanos.

5. Per què es produeixen els moviments per als drets civils en aquells anys?

Jo voldria remarcar que el moviment comença ja a finals dels anys 50 i que té dos personatges principals que en certa manera són qui inicien els moviments: Earl Warren i Rosa Parks.

Earl Warren va ser elegit per Eisenhower com a president del Tribunal Suprem, ja que era un polític i jurista republicà de gran renom. Abans d'accedir al càrrec, però, va descobrir la segregació que patien els afroamericans a Washington (molt més estricta que la de Califòrnia, d'on procedia ell) i al primer cas que li va arribar a les mans va aplicar la integració de les escoles americanes. Aquesta decisió ha set l'única que ha pres per unanimitat (els nous jutges votaren a favor) el Tribunal Suprem dels Estats Units. Això va causar una revolució.

Al cap de pocs anys, Rosa Parks, decideix no aixecar-se d'un seient d'autobús perquè estava cansada, i ja tenim els dos desencadenats del moviment, un de caire jurídic i l'altre més social o emotiu.

6. Quina influència té el context mundial del moment, la descolonització d'Àfrica per exemple?

Jo crec que la descolonització d'Àfrica no influeix als moviments en Amèrica, més aviat diria que és al contrari. Bé, la veritat és que des de la Segona Guerra

Mundial, on es van perseguir als jueus i la descolonització d'Àfrica es produeix una problemàtica de la qüestió racial i tots els fets que es desencadenen venen relacionats els uns amb els altres.

7. On rau l'èxit dels moviments per als drets civils que es van dur a terme durant els anys seixanta?

Crec que en aquells anys es va fer una presa de consciència general de que hi havia un greu problema relacionat amb el tema racial. Els presidents de l'època van actuar de la forma correcta i les autoritats jurídiques van obrir el camí. La figura conciliadora de Martin Luther King, en oposició als temibles Black Panthers (Panteres Negres) va tranquil·litzar i unir la societat en general, tant blancs com negres.

8. Quin paper hi va tenir la societat en general, i en particular el col·lectiu negre en aquests moviments? Com eren vistos per la gent que no hi participava?

Moltes persones, blancs i afroamericans, va participar en moviments per a la integració. En aquella època, si hi havia un negre al teu barri, el barri es degradava. Molta gent blanca, però, va convidar a viure gent de color als seus barris per a acabar amb aquest tipus de segregació. La veritat és que hi va haver molta gent de bona voluntat, però com sempre i a tot arreu, hi ha gent de tot. Hi va haver gent que va ajudar molt, d'altra que s'hi va oposar i moltes altres persones que no es van declarar ni a favor ni en contra.

9. Quin paper hi va tenir el govern dels Estats Units? Quins polítics van recolzar el moviment i quins s'hi van oposar més?

La veritat és que les autoritats federals, tant Eisenhower com Kennedy posteriorment, van fer el que calia. Fins i tot es van veure obligats a recórrer a la milícia en alguna ocasió. Tot i això també hi havia polítics com Wallace, el governador d'Arkansas o el sheriff de Birmingham que s'hi van oposar aferrissadament.

10. Per què creu que la no-violència de Martin Luther King, va ser el corrent principal del moviment, imposant-se a altres formes d'enfrontament o reclamació dels drets civils?

Bé, Martin Luther King va ser un gran líder per al moviment per dos motius principals. Era un magnífic orador que poesia una veu poderosa i emotiva. A més a més, cosa que molta gent ignora, era un pensador de primera línia. Llegint la carta que va escriure a la presó podràs observar que gaudia d'un nivell cultural i reflexiu altíssim.

La no-violència com a moviment en general va ser molt important per a que blancs i negres fessin front comú en moltes ocasions per aquest tema.

11. Creu que el moviment va assolir tots els objectius que s'havia proposat?

No, no es va resoldre la problemàtica del tot, però es va avançar molt. De fet, penso que mai es resoldrà del tot aquest fet, ja que les persones, per instint, tendim a desconfiar d'allò que és diferent o desconegut, i és molt difícil acabar del tot amb aquesta actitud.

12. Què en pensa de l'elecció de Barack Obama com a president dels Estats Units d'Amèrica?

A mi m'ha sorprès agradablement. La veritat pensava que la societat americana coloraria una dona abans que un negre al capdavant de la nació, però els americans ja les tenen aquestes coses, de la nit al dia et sorprenen.

13. Creu que aquest fet és un punt d'inflexió per a la societat americana?

Si, crec que Obama s'ha convertit en un fenomen social. La seva imatge contrasta totalment amb la de Bush, el president anterior, i això ha creat molta esperança. M'agradaria advertir, però, que el poder del president dels Estats Units és bastant més limitat del que creiem. Tot i això crec que farà el possible per solucionar els problemes que se li presentin i que treballarà per millorar el seu país i el món en general.

Entrevista a Dolors Cortada.

Josep Lluís Ribera i Dolors Cortada es traslladaren als Estats Units l'any 1973 i van viure-hi fins l'any 1978. Residien a la capital de Massachusetts, un estat del Nord, allunyat dels principals focus dels moviments per els drets civils que havien tingut lloc durant la dècada anterior. Tot i això, la nació per complet encara vivia les conseqüències d'aquells fets; per aquest motiu ens interessa analitzar detingudament les respostes que ens han brindat. Tots dos ens han respost l'entrevista (a mode d'enquesta, degut a que s'ha realitzat a distància) per separat.

1. En quin període i durant quant temps va viure als Estats Units d'Amèrica?

Desde 1973 al 1978. Desde entonces visitas constantes y regulares casi todos los años. Ultima visita Agosto 2009. Mi esposo ha trabajado en una compañía americana de Boston, durante casi toda su vida profesional

2. Creu que tots els grups ètnics tenien els mateixos drets civils quan vostè va viure als Estats Units?

Pienso que si, siempre puede haber alguna excepción, pero los grupos étnicos han sido y son tratados generalmente con respeto y consideración. Muchas veces disponen incluso de especiales ayudas familiares y para su educación

3. Creu que tots els grups ètnics gaudien de condicions socials similars?

Aquí puedo poner muchos ejemplos de casos, en los que, los grupos étnicos tenían y tienen, yo más bien diría, situación de igualdad y algunas veces se llegaba a lo que se conoce como discriminación positiva (en USA, affirmative action).

Hoy ya vemos que cualquier persona (no importa color, sexo, raza, etc..) puede llegar a ser Presidente de USA

En nuestro ultimo viaje, en Agosto pasado, hemos visto con verdadero placer que en la comunidad étnica afro americana se han producido avances muy importantes respecto a su total integración en lo que se conoce como el modelo de vida americano.

4. Va veure o es va trobar mai en la situació en què alguna persona era tractada injustament pel seu color de pell?

Yo no he vivido personalmente ninguna experiencia al respecto.

5. Els mitjans de comunicació feien difusió dels incidents relacionats amb la lluita pels drets civils?

Sí, este es un tema bastante habitual en los medios de comunicación.

Siempre es un tema “a poner a debate”

6. Quina imatge donaven (els mitjans de comunicació) del col·lectiu afroamericà?

Dependía de donde venia la información. Era la opinión personal de la persona que hablaba. Normalmente se solía hacer una lectura de carácter político, que no siempre reflejaba la autentica realidad del vivir de la calle

7. Recorda algun episodi relacionat amb el tema dels drets civils? Podria explicar-lo breument?

Si, el caso del tenista Noah. El dijo en una entrevista en la TV que el había conseguido todo en la vida; pero que lo único que le faltaba era haber nacido blanco. Causo un gran revuelo e impacto...

Otro caso el famoso de O.J. Simpson. Salio con veredicto “inocente” de un caso de asesinato muy problemático. Del veredicto se hicieron lecturas de todo tipo, también de carácter racial.

8. Creu que, com algunes veus plantegen, els Estats Units és una nació racista, o no ho és ni més ni menys que altres països que vostè coneix?

Pienso, que existe racismo, pero más o menos como existe en todos los países en los que hay población diferente y de distintos orígenes étnicos.

9. Dins dels Estats Units, hi havia zones on les minories, concretament els afroamericans, eren més o menys ben tractades o vistes?

En mi experiència crec que en totes parts, per lo general, se les tractava de la mateixa manera. Y conozco bastante bien el país. Hemos visitado muchos Estados y ciudades americanas

10. Existien barris o poblacions on només hi vivia un col·lectiu ètnic determinat? Era molt habitual l'existència d'aquestes comunitats?

Hay una tendencia general de las minorías, a agruparse porque la cultura le es afín y tu siempre quieres estar cerca de las personas con las que te encuentras más a gusto culturalmente o familiarmente. Lo importante es que estos barrios o zonas dispongan de los mismos servicios y oportunidades.

11. Creu que el color de la pell és un factor de pes a l'hora de trobar feina als Estats Units? Ho era quan vostè hi va estar?

Puede ocurrir, pero a veces también ocurría lo contrario, como en las series y anuncios de TV, que obligaban a contratar actores de color. Lo mismo en determinados puestos de trabajo. Era obligado, siempre tener un porcentaje de personas de color.

12. Coneix moltes famílies o parelles compostes per membres de races diferents?

No muchas, pero sí algunas. Pocas

13. Quin creu (si n'hi ha algun específicament) que es el col·lectiu ètnic més maltractat i/o mal vist als Estats Units?

Este comportamiento estaba y esta legalmente penalizado y se considera delito. No tengo experiencia de esto

14. Quin ho era quan vostè vivia allí?

NA (No answer).

15. Creu que en l'elecció del president Obama el component ètnic hi va tenir una importància clau?

Clave me parece un poco fuerte. Ahora bien, que duda cabe que el tener un Presidente de color ha supuesto para los Estados Unidos un paso adelante en el tema de los derechos civiles?

Entrevista a Josep Lluís Ribera

1. En quin període i durant quant temps va viure als Estats Units d'Amèrica?

Desde 1973 al 1978. Última visita Agosto 2009. He trabajado para una multinacional norteamericana durante gran parte de mi vida laboral.

2. Creu que tots els grups ètnics tenien els mateixos drets civils quan vostè va viure als Estats Units?

Si en general, aunque siempre puede haber excepciones a título individual. Por lo que respecta al gobierno no se hacían discriminaciones contra las minorías étnicas, sólo en caso de discriminación positiva.

3. Creu que tots els grups ètnics gaudien de condicions socials similars?

Lamentablemente, en ningún país del mundo existen condiciones sociales iguales para todo el mundo. No creo que en Estados Unidos se produjeran muchas más diferencias que en otros países de nivel económico parecido. En todo caso, lo cierto es que la situación de algunas comunidades ha ido mejorando con el paso del tiempo. Pero también ha mejorado la situación social en países como España, por poner un ejemplo.

4. Va veure o es va trobar mai en la situació en què alguna persona era tractada injustament pel seu color de pell?

Personalmente no recuerdo ninguna situación de este tipo.

5. Els mitjans de comunicació feien difusió dels incidents relacionats amb la lluita pels drets civils?

Si, sin duda. La prensa en Estados Unidos actúa libremente y suele estar muy pendiente de los temas relacionados con los derechos civiles.

6. Quina imatge donaven (els mitjans de comunicació) del col·lectiu afroamericà?

Dependía del medio de comunicación. No es lo mismo un grupo de comunicación conservador como la Fox que otros de carácter más progresista.

7. Recordas algun episodi relacionat amb el tema dels drets civils? Podria explicar-lo breument?

Nosotros llegamos a Estados Unidos a principios de los setenta. Todavía eran muy recientes las luchas de los años sesenta o experiencias como las de los juegos olímpicos de México de 1968 (Black Power)

8. Creu que, com algunes veus plantegen, els Estats Units és una nació racista, o no ho és ni més ni menys que altres països que vostè coneix?

Pienso, que existe un racismo parecido al de otros países de configuración étnica similar.

9. Dins dels Estats Units, hi havia zones on les minories, concretament els afroamericans, eren més o menys ben tractades o vistes?

En Estados Unidos hay estados que, por sus orígenes y por su historia han vivido conflictos étnicos más acentuados. Me refiero a los estados del sur.

10. Existien barris o poblacions on només hi vivia un col·lectiu ètnic determinat? Era molt habitual l'existència d'aquestes comunitats?

Ciertamente, hay barrios que son predominantemente de una determinada etnia. Los motivos son muy diversos.

11. Creu que el color de la pell és un factor de pes a l'hora de trobar feina als Estats Units? Ho era quan vostè hi va estar?

Mi experiencia personal es que influye menos de lo que la gente cree.

12. Coneix moltes famílies o parelles compostes per membres de races diferents?

Algunas, pero no demasiadas.

13. Quin creu (si n'hi ha algun específicament) que es el col·lectiu ètnic més maltractat i/o mal vist als Estats Units?

No sabría decirte. Esto depende en gran parte de una percepción personal y no podría identificar ningún colectivo.

14. Quin ho era quan vostè vivia allí?

Te respondo lo mismo que en la pregunta anterior.

15. Creu que en l'elecció del president Obama el component ètnic hi va tenir una importància clau?

Yo creo que el elector americano lo ha votado preferentemente por sus valores políticos. Lo que ocurre es que la prensa suele magnificar otros elementos de su elección, como el color de la piel.

Entrevista amb en Pere Godoy.

En Pere Godoy, nascut a Lleida l'any 1956, és un epidemiòleg llicenciat per la Universitat de Barcelona. Treballà al Center for Disease Control and Prevention (CDC) d'Atlanta, Geòrgia en tres ocasions (1995,1996 i 2000) i durant un període d'un mes en cada etapa. Pot semblar un temps insuficient per a conèixer profundament la societat americana. El seu testimoni, però, és de gran importància per a la investigació, ja que es l'únic entrevistat que visqué en el que anomenem Sud Profund dels Estats Units d'Amèrica.

1. Creu que tots els grups ètnics tenien els mateixos drets civils quan vostè va viure als Estats Units?

Legal o judicialment parlant, sí, tots els grups ètnics tenien els mateixos drets.

2. Creu que tots els grups ètnics gaudien de condicions socials similars?

No, en les qüestions socials es denotava una significativa diferència entre blancs i afroamericans.

3. Va veure o es va trobar mai en la situació en que alguna persona era tractada injustament pel seu color de pell?

Sí. Dos metges, un cubà i l'altre porto-riqueny, decidiren llogar un cotxe. En principi no hi havia d'haver cap complicació, però quan el llogater va detectar que eren llatinoamericans, va posar més traves de les raonables i de les habituals per permetre el lloguer del vehicle.

4. Quina imatge donaven els mitjans de comunicació del col·lectiu afroamericà?

Els mitjans de comunicació, en general, es referien al col·lectiu afroamericà com un grup violent, amb un percentatge molt alt de gent sense estudis i culpables de la majoria de delictes. El col·lectiu negre, però, no era així.

5. En quins àmbits s'apreciaven més diferències segons l'ètnia a la que es pertanyia?

En l'àmbit dels serveis privats s'apreciava una diferència de tracte depenent del color de la teva pell. Si anaves a un restaurant acompanyat d'un afroamericà, et feien esperar més per agafar taula.

També en l'ensenyament (sobretot en l'àmbit universitari), el color de pell era un factor determinant. En les convocatòries de places, sovint es recalcava que les sol·licituds provinents de minories eren ben acceptades. El fet que s'hagués de posar de manifest aquest aspecte, ens mostra clarament que les minories necessitaven encara ser protegides.

6. Creu que, com algunes veus plantegen, els Estats Units és una nació racista, o no ho és ni més ni menys que altres països que vostè coneix?

No considero que els Estats Units siguin un país més racista que, per exemple, Espanya. La convivència durant molt temps entre diferents cultures i races a desencadenat problemes que en altres llocs no s'han donat perquè no hi trobem un nivell tan alt d'interculturalitat.

7. Dins dels Estats Units, hi havia zones on les minories, concretament els afroamericans, eren més o menys ben tractades o vistes?

Sí. Parlant des de l'experiència personal, és a dir, pel que vaig poder veure per mi mateix, a Nova York el col·lectiu afroamericà era més ben tractat i vist que a Atlanta, i això que els afroamericans representen el 80% de la població de la capital de Geòrgia.

8. Existien barris o poblacions on només hi viva un col·lectiu ètnic determinat? Era molt habitual l'existència d'aquestes comunitats?

Recordo que a Atlanta existien gran quantitat de barris o nuclis de poblacions on només hi trobaves persones de color. Concretament, recordo que en el que s'anomenava *downtown*, precisament on s'erigeix un memorial a Martin Luther King, era gairebé impossible creuar-te amb una persona que no fos afroamericana.

9. El color de pell era un factor de pes a l'hora de trobar feina als Estats Units?

En els llocs de treball bàsics no existia una clara discriminació laboral. Pel que fa als càrrecs de comandament o de certa importància i/o responsabilitat, el percentatge de blancs era més alt que el de negres.

10. Quin creu que es el col·lectiu ètnic més maltractat i/o malt vist als Estats Units? Quin ho era quan vostè vivia allí?

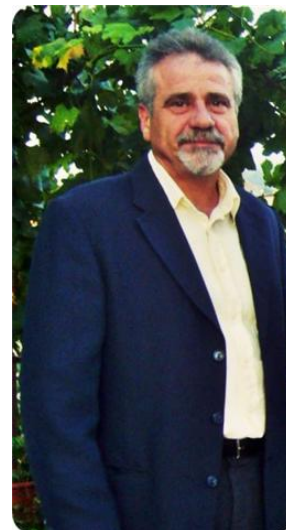
Penso que actualment i des de fa uns deu anys el col·lectiu ètnic més malt vist és l'àrab. Quan jo vivia allà, però, els grups ètnics més maltractats i a la vegada més mal vistos eren tant el col·lectiu hispà com l'afroamericà.

11. Creus que en l'elecció d'Obama el component ètnic hi va tenir una importància clau?

Penso que, parlant des del punt de vista polític, el color de pell d'Obama va ser una arma de doble fulla. Per una banda, els afroamericans el votaren massivament. Per una altra banda, l'haguessin elegit alguns votants blancs que no l'escolliren degut al seu color de pell. Finalment, però, podem veure que Obama va resultar victoriós.

Entrevista amb la família Espinet Claveria.

La família Espinet Claveria arribà als Estats Units l'any 1996. S'establí a la localitat de Fort Lee, un nucli d'uns 35.000 habitants situat a Nova Jersey. La família va viure als Estats Units fins l'any 2002. Josep Maria Espinet i Rosa Claveria em responen conjuntament les preguntes que els hi plantejo.

1. En quin període i durant quan temps van viure als Estats Units d'Amèrica?

Entre el 1996 i 2002, per tant, 6 anys.

2. Creuen que tots els grups ètnics tenien els mateixos drets civils quan van viure als Estats Units?

Sí, tots els americans tenien els mateixos drets, sense distinció per el color de pell.

3. Creuen que tots els grups ètnics gaudien de condicions socials similars?

No, per diversos motius que anaven més enllà dels estrictament racials, hi havia grups ètnics que gaudien de millors condicions socials que d'altres.

4. Va veure o es va trobar mai en la situació en que alguna persona era tractada injustament pel seu color de pell?

No recordem cap situació en concret en que una persona fos tractada injustament per el seu color de pell. Has de saber, però, que en la nostra localitat la minoria més abundant eren els coreans, els qual eren molt ben considerats i eren molt ben tractats per la societat en general. No hi havia gaires afroamericans, que és el col·lectiu històricament més maltractat, residents a Fort Lee.

5. Quina imatge donaven els mitjans de comunicació del col·lectiu afroamericà?

La majoria de delictes que apareixen per els noticiaris eren protagonitzats per persones de color. Però això també passa aquí. Si et fixes en aquest tipus de notícies veuràs que la majoria de persones relacionades són de grups socials determinats aquí també.

6. En quins àmbits s'apreciaven diferències segons l'ètnia a la que es pertanyia?

En el món laboral la integració de les minories era gairebé absoluta. Els llocs de treball amb un cert càrrec o poder no estaven tancats a les minories racials. És veritat, també, que la majoria de llocs de treball poc remunerats estaven ocupats per afroamericans o llatinoamericans, però crec que això no es devia estrictament a qüestions racials, sinó que anava lligat amb qüestions socials, econòmiques i acadèmiques.

En qüestions d'ensenyament i d'habitatge sí que es detectava cert grau de discriminació, encara que jo considero que era més de caire econòmic que no pas racial. La majoria d'ètnies viuen en determinats barris o nuclis de població, i existeixen diferències d'estatus entre unes localitats i unes altres depenent de quina ètnia era la predominant: les cases eren més cares, les escoles suposadament més ben preparades i els equipaments públics també. Això es degut a que, a diferència del que passa a l'estat espanyol, gran part dels impostos els recapta el districte o localitat on resideixes, i s'inverteixen en aquesta mateix districte. Si vivies en un districte en que les cases eren molt cares, era perquè generalment els veïns tenien un alt poder adquisitiu i conseqüentment la ciutat gaudia d'un suposat millor nivell de vida, degut a que s'havien invertit més diners en els equipaments, l'educació, l'activitat cultural, etc. d'aquesta localitat o districte.

7. Creuen que, com algunes veus plategen, els Estats Units és una nació racista, o no ho és ni més ni menys que altres països que vostè coneix?

No ho és ni molt més, ni molt menys que Espanya, per exemple. El que passa és que durant molt de temps, diverses races han compartit un mateix territori, i això a vegades causa problemes entre els diferents grups.

8. Dins els Estats Units, hi havia zones on les minories, concretament els afroamericans, eren més o menys ben tractades o vistes?

Nosaltres vivíem en una localitat molt pròxima a Nova York, una ciutat on es respectava àmpliament a totes les cultures. Suposo, encara que no ho puc afirmar que en altres zones, com per exemple al Sud, les minories no estaven tan integrades ni respectades.

9. Existien barris o poblacions on només hi vivia un col·lectiu ètnic determinat? Era molt habitual l'existència d'aquestes comunitats?

Sí. Almenys en la zona on nosaltres vivíem era el sistema bàsic de distribució poblacional. És a dir, les persones s'acostumaven a agrupar o anaven a viure en una localitat on predominés la gent de la seva ètnia. A Fort Lee, la localitat on varem viure, els coreans representaven la minoria predominant, i persones d'altres minories, com els afroamericans no s'hi sentien del tot agust vivint entre gent que no formava part del seu col·lectiu.

10. Creuen que el color de pell és un factor de pes a l'hora de troba feina als Estats Units? Ho era quan vostès hi van estar?

No, no ho era ni ho és en absolut.

11. Coneixen moltes famílies o parelles compostes per membres de races diferents?

De totes les parelles que varem conèixer, no recordem cap que estigués formada per membres de dos ètnies diferents.

12. Quin creuen que es el col·lectiu ètnic més maltractat i/o malt vist als Estats Units? Quin ho era quan vostès vivien allà?

Alguns consideraven als afroamericans com a col·lectiu més maltractat i alhora mal vist, d'altres als hispans. Penso que aquells qui eren pitjor considerats eren les persones de color procedents de països llatinoamericans: els negres cubans o els negres colombians, per exemple. Ho eren ja en el seu país d'origen, i al arribar als Estats Units seguien mantenint aquest estatus.

13. Creuen que en l'elecció del president Obama el component ètnic hi va tenir una importància clau?

Crec que d'haver estat un candidat blanc, hauria guanyat per encara més diferència. Els ciutadans americans estaven molt decebuts amb l'administració del president anterior G.W. Bush, i necessitaven la figura d'un president totalment diferent. Si la situació no hagués estat tant dramàtica, dubto que avui un afroamericà presidís els Estats Units d'Amèrica.

Entrevista a Danny Elthoueri

En Danny és un noi de 19 anys resident a Fort Lee, New Jersey. Parlant amb ell es fàcil captar l'esperança, la filosofia i l'ambició d'una generació: la que mira decididament cap a un futur d'igualtat, pau i llibertat.

1. Do you think that your ethnic group has the same civil rights that the others racial groups of the United States have?

Yes, of course

2. Do you think that all ethnic groups are equal in the context of society?

Politically yes

3. Have you ever seen or you have had to deal with a situation where people have been unfair treated for their color?

No people try their best to treat each other equally, which is what is supposed to be.

4. If you are surrounded by strangers, would you prefer that they were people of your own ethnic group, people of other ethnic groups, or you would not mind?

Own ethnic group because I feel I have more in common although it is nice to have people of different ethnic groups surrounding me because it is nice learning about new cultures and new people. But when being the same ethnic group, the relationship is a lot wider, with more experiences that both have lived and you feel more "at home".

5. Would you move to a neighborhood or a town where most of the people are of other racial groups?

I would not mind at all, everybody is equal, but as I have said, when being the same ethnic group, you may feel more united, but learning other cultures are also a good ambition in life.

6. Do you think that the United States of America is a racist country?

Not at all, it is all based on justice and liberty for whomever.

7. If your boss was not of your own racial group, would you mind?

No of course not. Anybody with effort and dedication can be who they want to be.

8. Do you think that the color of your skin is important when you have to get a job?

It definitely is not (The United States is probably one of the countries with less racism because of the diversity) and never should be.

9. Would you be annoyed if a member of your family had a sentimental relationship with a person of a different ethnic group?

No, anybody is free to be with whomever they like.

10. Which ethnic collective do you think that is worst seen and treated in the United States?

I never saw an ethnic group being treated any differently than any other group, equality is normally the environment.

11. Do you think that in the election of president Obama, the ethnic component has been important?

I believe in this case his ethnicity did actually help a lot. A lot of people mentioned him being the first black president and it did seem to be a part of his election. Maybe if he were another white president he would have not given so much hope to the American people.

Annex 5. Enquesta.

Com ja hem vist abans, les entrevistes tenen l'objectiu de realitzar un estudi sobre l'evolució de la situació social de les minories ètniques. Les enquestes, en canvi, tenen l'objectiu d'avaluar, mitjançant una sèrie de preguntes relacionades amb aspectes socials i accions quotidians de caire interracial, la situació actual dels grups ètnics. Entre el juny i l'octubre de 2009, es recopilaren 50 enquestes, les preguntes de les quals estaven relacionades amb fets o situacions actuals. A continuació s'exposen un model de l'enquesta en català, un altre model en anglès. L'enquesta en català no conté exactament les mateixes preguntes que la redactada en anglès, ja que la primera està destinada a catalans o catalanes que visquin actualment als Estats Units, mentre que la segona està destinada a nord-americans nadius. També hem afegit una sèrie de gràfics elaborats amb les respostes obtingudes, i que ens ajuden a visualitzar millor tot allò que estem investigant.

Model d'enquesta (Català)

Aquesta enquesta només serà usada en un treball de recerca d'un alumne que cursa batxillerat. Serà anònima i només serà estudiada amb l'ànim de conèixer millor la societat americana. Moltes gràcies pel seu temps i les seves respostes.

1. Edat

- menys de 25 anys.
- 25-35 anys.
- 35-45 anys.
- 45-55 anys.
- 55-65 anys.
- més 65 anys.

2. Sexe

- Home.
- Dona.

3. En quin període i durant quant temps va viure als Estats Units d'Amèrica?

4. Creu que tots els grups ètnics tenien els mateixos drets civils quan vostè va viure als Estats Units?

5. Creu que tots els grups ètnics gaudien de condicions socials similars?

6. Va veure o es va trobar mai en la situació en que alguna persona era tractada injustament pel seu color de pell?

7. Els mitjans de comunicació feien difusió dels incidents relacionats amb la lluita per els drets civils?

8. Quina imatge donaven (els mitjans de comunicació) del col·lectiu afroamericà?

9. Recorda algun episodi relacionat amb el tema dels drets civils? Podria explicar-lo breument?

10. Digui si en aquests àmbits s'apreciaven diferències segons l'ètnia a la que es pertanyia:

- Ensenyament
 - Sí.
 - No.
 - Ocasionalment.

- El món laboral
 - Sí.
 - No.
 - Ocasionalment.

- El món polític
 - Sí.
 - No.
 - Ocasionalment.

- Serveis Públics
 - Sí.
 - No.
 - Ocasionalment.

- Serveis Privats (Restaurants, cinemes, etc.)
 - Sí.
 - No.
 - Ocasionalment.

11. Creu que, com algunes veus plantegen, els Estats Units és una nació racista, o no ho és ni més ni menys que altres països que vostè coneix?

12. Dins dels Estats Units, hi havia zones on les minories, concretament els afroamericans, eren més o menys ben tractades o vistes?

13. Existien barris o poblacions on només hi vivia un col·lectiu ètnic determinat? Era molt habitual l'existència d'aquestes comunitats?

14. Creu que el color de la pell és un factor de pes a l'hora de trobar feina als Estats Units? Ho era quan vostè hi va estar?

15. Coneix moltes famílies o parelles compostes per membres de races diferents?

16. Quin creu que es el col·lectiu ètnic més maltractat i/o mal vist als Estats Units?

17. Quin ho era quan vostè vivia allí?

18. Creus que en l'elecció del president Obama el component ètnic hi va tenir una importància clau?

Model d'enquesta (Anglès)

This inquiry will be only used for a Spanish research work of a secondary school student. It will be anonymous, and your answers will be studied with the only aim of know better the American society. Thank you very much for your time and your answers.

1. Age

- less than 25.
- 25-35.
- 35-45.
- 45-55.
- 55-65.
- more than 65.

2. Sex

- Man.
- Woman.

3. Which ethnic group do you belong to?

- White American.
- Afro-American.
- Asiatic.
- Latin-American.
- Arab.
- Jewish.
- European.
- Others. (Specify _____)

4. Do you think that your ethnic group has the same civil rights that the others racial groups of the United States have?

5. Do you think that all ethnic groups are equal in the context of society?

6. Have you ever seen or you have had to deal with a situation where people have been unfair treated for their color?

7. If you are surrounded by strangers, would you prefer that they were people of your own ethnic group, people of other ethnic groups, or you would not mind?

8. Would you move to a neighborhood or a town where most of the people are of other racial groups?

9. Do you think that the United States of America is a racist country?

10. If your boss was not of your own racial group, would you mind?

11. Do you think that the color of your skin is important when you have to get a job?

12. Would you be annoyed if a member of your family had a sentimental relationship with a person of a different ethnic group?

13. Which ethnic collective do you think that is worst seen and treated in the United States?

14. Do you think that in the election of president Obama, the ethnic component has been important?